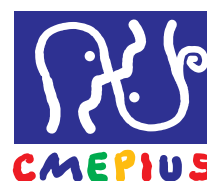

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Šola in vrtec, prostor za ustvarjalnost

Primeri dobre prakse
projektnega dela

2	Uvodni nagovor dr. Alenke Šverc	3
	Vrtec Jarše Ljubljana	4
	Vrtec Jelka Ljubljana	6
	Vrtec Mojca, enota Kekec	8
	Vrtec Vodmat Ljubljana	10
	OŠ Cirila Kosmača Piran	12
	OŠ dr. Antona Trstenjaka, Negova	15
	OŠ Frana Erjavca Nova Gorica	16
	OŠ ob Dravinji	18
	OŠ Maksa Pleteršnika Pišce	20
	OŠ Pivka	22
	OŠ Šenčur	24
	OŠ Stročja Vas	26
	OŠ sv. Jurij ob Ščavnici	28
	OŠ Videm pri Ptuj	30
	OŠ Zadobrova	32
	OŠ Žirovnica	34
	OŠ Franceta Prešerna Kranj	36
	Mladinski dom Jarše	38
	Zavod za usposabljanje invalidne mladine Kamnik	40
	Kmetijska šola Grm Novo mesto	42
	Srednja gradbena, geodetska in ekonomska šola Ljubljana	44
	Srednja šola za elektrotehniko in računalništvo Ljubljana	46
	Srednja šola tehniških strok Šiška Ljubljana	48
	Ekonomska šola Kranj	50
	Ekonomska šola Murska Sobota	52
	Gimnazija Bežigrad	54
	Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana	56
	II. Gimnazija Maribor	58
	Zaključne besede mag. Majde Širok	60

Šola in vrtec sta prostor za ustvarjalnost

V sodobni družbi sta posamezniku priznani avtonomnost in odgovornost. Uresničitev obojega je v kompleksnem svetu nemogoča brez ustreznega znanja ter sposobnosti za osmišljanje in etično presojo svojega bivanja in delovanja.

V iskanju odgovorov, kaj naj bosta dediščina in potnica mlajšim generacijam, ima šola posebno vlogo. Šola je institucija, ki je pooblaščenca, da prenaša kulturo in znanje na mlajše generacije. Posameznika naj bi usposobila za življenje in odgovorno sprejemanje odločitev v družbi tveganja.

Šola pa bo morala prevzeti tudi vlogo pri oblikovanju socialne kohezije, torej vlogo pri »učiti se biti« in »živeti skupaj«, saj naj bi procesi globalizacije povzročali atrofijo socialnih vezi.

Vendar šola te vloge ne more opraviti, če nima ustreznih pogojev za to. Nekaj pogojev je povsem sistemske narave. Gre za vprašanja, kot so: kakšna je organizacija šole, kakšen pristop k načrtovanju predmetnikov in učnih načrtov je bil izbran, kolikšna je njena avtonomija.

Novih vprašanj in izzivov ni mogoče razreševati s togim razredno-predmetnim pristopom, temveč s povsem novim, inovativnim in ustvarjalnim pedagoškim delom.

Še več, tudi družba prihodnosti naj bi vse bolj temeljila na ustvarjalnosti ljudi. Prav zato ne gre samo za inovativne ustvarjalne pedagoške pristope, čeprav je vloga učiteljev v tem pogledu vedno pomembnejša, temveč za razvijanje ustvarjalnosti mladih, razvijanje njihove zvedavosti, želje po znanju, želje ustvarjati na drugačen način. Šola in vrtec sta vse bolj prostor za ustvarjalnost.

V Sloveniji poteka vse več inovacijskih razvojnih projektov v okviru mednarodnih in domačih programov. Cilj vseh razvojnih projektov, ki so bili izvedeni v šolah tako v okviru Skritega zaklada kot inovativnih projektov šol kot tudi v okviru programov Evropske unije Socrates in Leonardo da Vinci oziroma programa Vseživljenjsko učenje ter ostalih projektov in drugih pobud je razvijanje ustvarjalnosti, kar pomeni tudi vzpodbujanje kakovostnejše vzgoje in izobraževanja.

Izvedeni projekti v zborniku, ki ga imate pred seboj, so odraz ustvarjalnih sil. Prinašajo izbrane primere dobrih praks s slovenskih šol, ki so odprle vrata ustvarjalnosti ter si same zamislile in izvajale različne projekte. Primeri kažejo, kaj vse zmorejo šole, učitelji in učenci, ter so kažipot vrtcu/šoli prihodnosti, torej vrtcu/šoli 21. stoletja.

Dr. Alenka Šverc, državna sekretarka,
Ministrstvo za šolstvo in šport

Primeri projektne del

4

PROJEKT:	Celebration Of Friendship
Trajanje projekta:	3 leta
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Vrtec Jarše, Rožičeva 10, 1000 Ljubljana
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Janja Vesel Gabrijelčič
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Boris Selan
PARTNER/-ji v projektu:	Trodlaugen Barnehage, Norveška; St. Mary's (Church Of England) Primary School, Velika Britanija; Sögütlü Cumhuriyet İlköğretim Okulu, Turčija; Barnfields Primary School, Velika Britanija; Grundschule Eidinghausen, Nemčija; Direzione Didattica Sta Tale 2 Circolo – Umbertide, Italija
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www.celebrationoffriendship.si

1. Cilji projekta:

Da bi otroci bolje spoznali svoje praznike, kaj pomenijo v njihovem življenju in kulturnem okolju, v katerem živijo;

da bi se otroci seznanili o praznikih in praznovanjih v partnerskih šolah in vrtcu;

da bi se vzgojitelji/učitelji v vrtcih in šolah spoprijateljili in spoznali življenje, tradicijo in praznike v partnerskih šolah in vrtcu.

da bi naš vrtec/šola (in lokalne) skupnosti spoznali podobnosti in razlike kultur sodelujočih držav in jih spoštovali.

2. Metodologija:

Izdelava fotografij in videoposnetkov, izdelava plakatov in predstavitev staršem, javne predstavitve projekta na prireditvi Srečno, Kekc,

srečanja projektne skupine vrtca, dvakrat letno projektne sestanki.

3. Vsebinska predstavitev:

Začetek triletnega projekta je bil namenjen osebnim praznovanjem, kot so rojstni dnevi. V tem času smo si izmenjevali voščilnice z uporabo sodobne tehnologije IKT ali prek redne pošte. Ljudskim običajem in z njimi povezanimi tradicionalnimi praznovanji

je bilo namenjeno nadaljevanje projekta v drugem letu. Obogatili smo ga s šestimi plišastimi losi, ki so potovali s svojimi dnevniki, v katerih so bile zabeležene njihove dogodivščine na potovanjih med partnerskimi šolami in vrtcema. Praznovanju državnih praznikov in spoznavanju državnih simbolov (zastava, grb in himna) pa je namenjeno zadnje leto projekta.

Praznovanja so zelo pogosto povezana s pričakanjem, radostjo, veseljem in druženji s prijatelji. Glasba, pesem in ples, mize, obložene z različnimi značilnimi dobrotami, ter nenazadnje oblačila za posebne priložnosti so rdeča nit praznovanj, tako osebnih kot ljudskih ali nacionalnih. V času projekta so nastali različni izdelki: tematske računalniške predstavitve, pripravljajo in zbirajo se gradiva za nastanek posameznih zbirk, kot so pesmice in poezije, kuharski recepti, plesi in izbrane otroške igre in dramatizacije.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Otroci v posameznih šolah in vrtcih, strokovni delavci, starši, predstavniki lokalnih skupnosti.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Zgoščenka z računalniškimi predstavitevami (praznovanje rojstnih dni in veselega decembra, tradicionalna praznovanja v Vrtcu Jarše), voščilnice (za rojstni dan, božične in novoletne praznike, velikonočne praznike), zbirka knjig: pesmic in poezije, kuharski recepti, plesi, otroške igre in dramatizacije, spletna stran projekta, predstavitev projekta v obliki plakata in članka v zborniku na strokovnem posvetu Skupnosti vrtcev Slovenije, marec 2007.

PROJEKT:	Igraje po Evropi
Trajanje projekta:	3 šolska leta: od septembra 2005 do junija 2008
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Vrtec Jelka, Glavarjeva 18a, 1000 Ljubljana, Slovenija
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Nada Verbič
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Petra Kočar
PARTNER/-ji v projektu:	Anglija, Finska, Poljska, Španija in Turčija
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www.younglearner.net

IF YOU'RE HAPPY

1. Cilji projekta:

V okviru projekta promoviramo igralno zasnovane učne dejavnosti za majhne otroke.

Prek projektnih dejavnosti pri otrocih spodbujamo njihov splošni razvoj, jezikovni razvoj in pozitiven odnos do jezika, razvoj medkulturne osveščenosti in strpnost.

Projekt prinaša v naše vzgojno delo kreativnost, medkulturno dimenzijo in prikazuje pomen in načine uporabe orodja IKT pri vzgojnem delu.

2. Metodologija:

Skozi tri projektna leta pripravljamo in izvajamo učno-igralne dejavnosti za majhne otroke od tretjega do sedmega leta starosti. Redno si izmenjujemo primere dobre prakse, ideje in uporabljamo orodje IKT pri vseh projektnih aktivnostih.

Partnerji in otroci smo v stalnem stiku prek e-pošte, pošte in v zadnjem projektnem letu tudi prek spletnega bloga in videokonference. Vsako projektno leto se partnerji srečamo na dveh projektnih srečanjih, kjer načrtujemo in definiramo naše dejavnosti ter vrednotimo naše delo. Vsako leto se sproti dogovorimo za vodilno temo našega projektnega dela:

2005/06: Spoznajmo se,

2006/07: Mi in naša okolica,

2007/08: Naše tradicije.

3. Vsebinska predstavitev:

V okviru našega projektnega dela primerjamo, kako poteka vzgojno delo v partnerskih ustanovah, in si delimo izkušnje. Pripravljamo in zbiramo različne igralno zasnovane dejavnosti. Otroci so vključeni v igralno pripravljene dejavnosti, prek katerih se med drugim učijo tudi tujega – angleškega jezika. Seznanjajo se tudi z drugimi partnerskimi jeziki, ki so otrokom predstavljeni skozi osnovne fraze, preproste rime ali pesmi. V vseh partnerskih jezikih smo pripravili in izdelali tudi večjezično pesem Če si srečen. Otroci spoznavajo tudi partnerske pesmi, zgodbe, rime, igre in dejstva o njihovih deželah. Prek »Evropskih tednov« redno spoznavajo svojo kulturo in tradicijo ter kulturno izročilo naših partnerjev.

S pomočjo orodja IKT z računalniško osnovanim Portfolio vrednotenjem dokumentiramo in vrednotimo naše delo. Redno pripravljamo in si izmenjujemo materiale, kot so koledarji, čestitke, lutke, dnevne/ tedenske dnevnik, video in avdio posnetke, Power Point predstavitve, Portfolio zgoščenke ...

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Otroci partnerskih ustanov v starosti od 3 do 7 let, vzgojitelji predšolskih otrok in učitelji, ki sodelujejo pri projektu.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Projektno sodelovanje ima zelo pozitivne učinke. Spodbuja k iskanju novih načinov vzgojnega dela z otroci, povečuje motivacijo za uporabo orodja IKT ter za učenje tujih jezikov. Otroci so skozi projektne dejavnosti zelo dobro motivirani za delo in sodelovanje ter vedno znova z veseljem raziskujejo in odkrivajo nove materiale naših partnerjev, hkrati pa so še dodatno motivirani za učenje tujih jezikov.

PROJEKT:	Živali in mi: Kužki v našem okolju
Trajanje projekta:	Šolsko leto 2006/07
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Vrtec Mojca, enota Kekec Klopčičeva 5, 1117 Ljubljana
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Jovi Vidmar
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Katarina Novak-Otrin
PARTNER/-ji v projektu:	Vodstveni kader, strokovni delavci enote, veterinarji, starši, zunanje institucije
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	

Cilji projekta:

Otroci skozi raziskovalne naloge in razmišljanja o živalih prihajajo do novih spoznanj, se naučijo primerne ravnanja z domačimi živalmi in se spoznavajo z delitvijo skupnega življenjskega prostora z njimi; s projektom seznaniti sosesko, četrtno skupnost, veterinarsko službo; razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do živali; otroci pridobivajo izkušnje, kako ljudje vplivamo na naravo, dejavno prispevamo k varovanju in ohranjanju čistega okolja; negovanje in spodbujanje bogatega, razgibanega odzivanja na notranji in zunanji svet.

Metodologija:

Problem pasjih iztrebkov smo reševali na projekten način. Skupaj z otroki smo najprej opredelili problem pasjih iztrebkov in ga osvestili.

Iskali smo rešitve, kako bi lahko lastnike kužkov spodbujali k odgovornemu ravnanju do ostalih uporabnikov naše soseske. Z otroki smo iskali poti, na kakšne načine opozoriti lastnike na problem soseske. Izbrali smo po našem prepričanju najboljše načine in poti do cilja. Otroci so aktivno sodelovali pri postavitvi tabel, risanju, izdelovanju plakatov in lutk za opozarjanje soseske. Sproti smo opazovali odzivnost lastnikov.

Projekt smo ob koncu skupaj z otroki in sodelavci v projektu evalvirali in ugotovili, da se stanje izboljšuje, vendar bo osveščanje še potrebno.

Vsebinska predstavitev:

V vrtcu Mojca, enoti Kekec, smo se v šolskem letu 2006/07 vključili v projekt Živali in mi – kužki v našem okolju.

V projekt smo se vključili, ker se vsakodnevno srečujemo s problematiko odvezanih kužkov ter njihovimi iztrebki.

V okolju smo primerjali pasme kužkov, njihove hišice, možnost gibanja, čistočo in se pogovarjali z njihovimi lastniki. Težavo smo zaznali v okolici blokov ob našem vrtcu. Odvezani kužki so občasno skakali po otrocih, ki so ob tem doživljali negativne dražljaje. Množice pasjih iztrebkov so nas omejevale pri sproščenem gibanju, veterinar pa nas je tudi opozoril na pasje iztrebke, ki so zdravju škodljivi.

Narisali smo opozorilne risbe in v okolici vrtca pritrčili opozorilne table za pasje lastnike.

Staršem smo razdelili anketne liste z vprašanji, vezanimi na problem pasjih iztrebkov. Rezultati so nas opozorili na premajhno ozaveščenost staršev o tej problematiki, o pomanjkanju košev za pasje iztrebke, zato smo podprli akcijo Počistimo iztrebke za svojimi pasjimi prijatelji.

S starejšimi otroki smo izdelali lutke za lutkovno predstavo Kuža Reksi, s katero smo spoznanja prenašali na mlajše otroke in otroke sosednjih vrtcev.

Sodelovali smo s Četrtno skupnostjo Dravlje, z veterinarji in pasjimi učitelji.

Ob zaključku šolskega leta smo obiskali zavetišče Gmajnice.

Ciljne skupine, vključene v projekt:

Otroci, sodelavci in starši otrok v enoti Kekec, Četrtna skupnost Dravlje, Turistično društvo Lipa, veterinar, občani v okolišju vrtca.

Dosežki, rezultati, izdelki:

Otroci so dopolnili spoznanja o domačih živalih, prek plakatov, risbic, opozorilnih tabel, fotografij in pogovorov smo opozarjali in še opozarjamo lastnike psov na problem v soseski, okolje je čistejše, kužki so na povodcih, otroci so skozi proces aktivnega učenja iskali najboljše rešitve problema, četrtna skupnost bo postavila koše za pasje iztrebke in opozorilne table po soseski, opazili smo napredek pri lastnikih kužkov – pobiranje pasjih iztrebkov, kužki so na povodcih.

PROJEKT:	Zmajčkovo eko in kulturno raziskovanje
Trajanje projekta:	2 leti
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Vrtec Vodmat, Korytkova 24, Ljubljana
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Marta Korošec
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Darja Štirn Koren
PARTNER/-ji v projektu:	Vrtec Pobrežje iz Maribora, vrtec Šmihel iz Avstrije, Zveza ekoloških gibanj Slovenije, Okoljsko raziskovalni zavod, Avstrijski inštitut, DOVES
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www2.arnes.si/~vvzljvod/index.htm

1. Cilji projekta:

Razvijanje naklonjenega in spoštljivega odnosa do žive in nežive narave.

Spoznavanje svojega telesa, življenjskega cikla ter zdravega in varnega načina življenja.

Spodbujanje pozitivne samopodobe.

Poslušanje, razumevanje in doživljanje jezika – zavedanje obstoja lastnega jezika in drugih jezikov ter lastne kulture in drugih kultur.

2. Metodologija:

Spodbujanje pozitivne samopodobe – igre in dejavnosti.

Izvedba projektov ODPADKI in VODA – temi sta se prepletali skozi celo šolsko leto.

Kje živijo naši prijatelji iz AVSTRIJE – seznanjanje z avstrijsko kulturo, navadami ... Učenje nemščine, obisk naših otrok v vrtcu v Avstriji in obisk avstrijskih otrok v Živalskem vrtu v Ljubljani.

Obeležitev EKO dnevov – spoznavanje pomena praznika.

Mesečna evalvacija in refleksija dejavnosti, izobraževanja za strokovne delavce.

Izmenjava na kulturnem področju – gostovanje dramske skupine iz našega vrtca v avstrijskem vrtcu, razstava knjig z ekološko vsebino.

Zeleni dan odprtih vrat – zaključna slovesnost, pridobitev EKO ZASTAVE in s tem naziva EKO VRTEC.

3. Vsebinska predstavitev:

S projektom smo podprli dejavnosti, ki so zapisane v viziji našega vrtca – skrb za zdrav otrokov razvoj in spodbujanje pozitivnega odnosa do naravnega in družbenega okolja. Pogoj za izvedbo projekta je bil, da smo imeli strokovni delavci jasno izoblikovane vrednote in stališča ter pridobili nova znanja s področja ekologije in sodobnih, k otroku usmerjenih pristopov. Le tako smo lahko s svojim zgledom, odnosom in delovanjem vplivali na razvoj vrednot in odnos otrok do ljudi in okolja. Prednostno smo se posvečali ločenemu zbiranju odpadkov ter odnosu do VODE kot temeljne dobrine na planetu. Cilje smo uresničevali procesno, prek oddelčnih dejavnosti, ki so potekale na način aktivnega učenja, temelječ na spoznavanju in vrednotenju okolja ter medsebojnih reakcijah med otroki in okoljem. Vključevali smo veliko konkretnih situacij, v katerih so otroci eksperimentirali, raziskovali, opazovali, kritično ocenjevali, reševali težave ... Potopili smo jih v izkušnje, ki so jih čustveno angažirale in prebudile v njih skrb za živo naravo.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt

Otroci, stari od 1 do 6 let (približno 200 otrok), strokovni delavci (vzgojitelji 12, pomočniki vzgojiteljev 14), starši (približno 400 oseb).

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Že najmlajši otroci ločujejo odpadke, vedo, da papir in plastika ne sodita v isti koš, opozarjajo svoje starše ... prek teh dejavnosti pa ozaveščajo pomen pravilnega ravnanja z odpadki. Spoznali so pomen vode na planetu, zapirajo pipe, rože zalivajo z odpadno oz. odvečno vodo ... Ob podpori odraslih oblikujejo pozitivno podobo o sebi, svojem telesu, bolj so vešč pri reševanju konfliktov v socialnih odnosih in postavitvi zase.

PROJEKT:	KiK (Korenine in krila)
Trajanje projekta:	3 leta
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Cirila Kosmača Piran, Oljčna pot 24, Piran
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Alenka Kovšca
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Alenka Kovšca
PARTNER/-ji v projektu:	Gimnazija Wloclawek, Poljska; Marek Štokowski, grad Malbork, Malbork, Poljska; HS Ferlach, Borovlje, Avstrija; Gimnazium Ervin Baktay, Dunaharasti, Madžarska; School 110 Toparceanu, Romunija; OŠ Narodni heroj Savo Ilič, Kotor, Črna gora; Gimnazija Kikinda, Srbija; OŠ Mića Stojković, Umčari, Srbija; OŠ Branko Radičević, Pančevo, Srbija; Gimnazija Pirot, Srbija; OŠ Tin Ujević, Osijek, Hrvaška; OŠ Tenja, Tenja, Hrvaška; OŠ Mate Balota, Buje, Hrvaška; OŠ Vazmoslav Gržalja, Buzet, Hrvaška; OŠ Doberdob, Italija; Gimnazija Piran, Piran; OŠ Vincenzo de Castro, Piran; Gimnazija Antonio Sema, Piran; CKGS Portorož ; OŠ Griže, Griže; OŠ Bratov Polančičev, Maribor; OŠ XIV divizije, Senovo; OŠ Pišece; Organizacija EDIRISA – Uganda (Oš Bufuka, Kabale); Srednja gostinska in turistična šola, Radenci; UNESCO klub Piran; Morska biološka postaja, Piran; Pomorski muzej Sergej Mašera, Piran; Akvarij Piran; Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Piran; Pokrajinski arhiv, Piran Občina Piran
PREDSTAVITEV PROJEKTA (spletna stran):	http://www.o-ckpiran.kp.edus.si

1. Cilji projekta:

V prvem letu projekta smo prostor, v katerem živimo, se učimo, delamo in sobivamo, začeli dograjevati tako, da smo bili aktivni pri izboljševanju kakovosti dela v lastni šoli, kasneje pa smo prešli na lokalno skupnost, da bi s skupnimi idejami in dejanji ustvarjali pogoje za razvoj »zelenega mesta«, mesta, v katerem je doma kultura ekološke zavesti. Zavedali smo se naravne nujnosti, da izboljšamo pogoje življenja prebivalstva, kar razumemo kot predpogoj, da naše mesto ne postane samo in zgolj turistično središče brez duše.

V drugem letu projekta smo delo nadaljevali v smeri učenja in neposrednega izvajanja aktivnega državljanstva. Proučevali smo sistemske vzroke in ukrepe za zaščito lastnega okolja in ustvarjanje enakih možnosti. Zavedamo se, da je primarna naloga izobraževanja pripraviti učence na sprejemanje odgovornosti učinkovitega aktivnega državljanstva. Akademski dosežki in strokovna izobrazba so nepomembni, če ne zmoremo ohraniti demokracije.

V tretjem letu projekta pa smo se posvetili globalnim vprašanjem obstoja življenja na našem planetu; ozavestili smo nujnost, da moramo združiti moči za trajnostni razvoj in da smo soodgovorni za ustvarjanje take globalne družbe, ki bo temeljila na spoštovanju narave, človekovih pravic, ekonomski pravičnosti in kulturi miru. Udeleženci tabora smo se za dosego teh ciljev zavezali k bolj kakovostnemu skupnemu življenju in sprejeli soodgovornost za prihodnost nove generacije.

2. Metodologija:

Vse sodelujoče šole se ob zaključku vsakega tabora, ki poteka že 14 let, dogovorimo za vsebino dela v tekočem šolskem letu. Mentorji z učenci tekom leta delajo na eni ali več razpisanih temah. Medsebojno komuniciramo prek spleta. Veliko projektov je nastajalo tudi z neposrednim medsebojnim sodelovanjem, kot knjiga legend, novi tabori in somentorstvo pri prenašanju izkušenj na druge šole, izmenjava učencev in mentorjev med udeleženci tabora, obiski delegacij in medsebojni obiski razredov, strokovno sodelovanje predstavnikov vodstev šol, širjenje novih idej, medsebojno učenje, spoznavanje krajev in ljudi, spoznavanje okolja, vključevanje drugih institucij. Na enotedenskem taboru, ki ga organiziramo enkrat letno, pa udeleženci – mentorji (1–2) in učenci (3–5) delajo v 20 ali več delavnicah, v katere se vključujejo tudi vsi učenci OŠ Cirila Kosmača Piran. Na taboru vedno nastane tudi skupni izdelek vseh udeležencev tabora in zaključna prireditev v Avditoriju, kjer udeleženci širši javnosti pokažejo tudi svoje dosežke.

14 | 3. Vsebinska predstavitev:

Tabor KiK je vsebinsko opredeljen, kar pomeni, da se vse delovanje osredotoča na naslednja področja dela: dediščina, turizem, okolje, mir in identiteta. V aktualnem triletnem projektu pa smo posebno skrb namenili odnosu učencev in mentorjev do svojega kraja, do države in do sveta. Prek aktivnosti in ob neposrednih izkušnjah smo krepili tudi zavedanje, da je aktivno državljanstvo princip in metoda, prek katerih to odgovornost uresničujemo.

V okviru projekta dediščina so sodelujoči spoznavali in posvojili spomenike, izmenjali in zapisali legende naših krajev in pripravili celo knjigo, pomagali smo ohranjati nesnovno dediščino, spoznavali čudesa sveta, se udeležili glasovanja o čudesih ...; v projektu turizem smo šolo spremenili v – naše malo mesto, usposobili učence kot vodiče po Piranu, se naučili igrati tombolo po 'staropiransko', izdelovali značilna darila, povezana s krajem, spoznavali čudesa sveta in pomen njihove zaščite ...; v delavnicah o okolju smo spoznavali značilne rastline kraja, izdelovali herbarije in jih primerjali med seboj z različnimi državami, sodelovali v finskem projektu sajenja dreves in se posvetili skrbi za preprečevanje nadaljnjega svetlobnega onesnaževanja ...; na področju identitete in miru (MI) smo proučevali demografska gibanja, anketirali domačine o kakovosti življenja, povezali smo se z izseljenci po svetu in povabili k sodelovanju predstavnike slovenske manjšine iz Avstrije, Italije in Madžarske, aktivni smo bili tudi pri širjenju pomena in organizacije medsebojne solidarnosti, risali smo majice strpnosti, se zavzeli za nenasilno komunikacijo, proučevali človekove pravice, se seznanili s simboli sveta, spoznali jezik gluhih, pisali in podpisovali peticijo, aktivno protestirali ...

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

- učenci sodelujočih držav (Poljske, Avstrije, Madžarske, Italije, Hrvaške, Srbije, Finske, Črne gore, Romunije in šol iz Slovenije), 3–5 učencev (50–70),
- mentorji sodelujočih držav (1–2 mentorja), (20–25),
- učenci in učitelji OŠ Cirila Kosmača Piran (370).

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Dosežki:

Vzpostavljene so bile tesne vezi med sodelujočimi, izmenjave obiskov med šolami, dvig kakovosti pouka, sinergija programov, izvirne ideje, vnašanje novih elementov v redni pouk, spoznavanje kultur, prakticanje Delorsovih stebrov, prenos dobre prakse, solidarnost, zavedanje pomena prednosti in slabosti globalizacije, odnos do dediščine, donos do okolja, aktivno državljanstvo ...

Rezultati, izdelki:

- izdelki sodelujočih na opisane teme,
- knjiga legend,
- izdelki, značilni za posamezne države (kot darila),
- značilna hrana za posamezne države,
- herbariji,
- peticije,
- skupni izdelek vsakega tabora,
- posneti filmi,
- glasilo posameznega tabora,
- trije veliki panoji na posamezno temo,
- zgoščenke.

PROJEKT:	Košek sonca, košek smeha, košek zdravja za vse
Trajanje projekta:	Od 2004
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova, Negova 20, 9245 Spodnji Ivanjci
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Slavica Trstenjak
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Slavica Trstenjak, Evgenija Peternel
PARTNER/-ji v projektu:	Občina Gornja Radgona Podjetniško razvojna agencija Gornja Radgona
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	www.o-negova.ms.edus.si/koscek-sonca.htm

1. Cilji projekta:

Razumevanje in vrednotenje medsebojne povezanosti zdravja, okolja in kakovosti življenja ter aktivna uporaba spoznanj v vsakdanjem življenju. Iskanje povezav med cilji okoljske vzgoje, vzgoje za zdravje ter varstva pri delu z namenom dviga kakovosti življenja posameznika, družine in lokalne skupnosti.

2. Metodologija:

- Medpredmetno in medrazredno načrtovanje dejavnosti (po vertikali in po horizontali), s katerimi smo dosegali zastavljene cilje v okviru pouka, interesnih dejavnosti, dnevov dejavnosti ...
- Predavanja in delavnice za učence, starše in strokovne delavce šole ter za širšo lokalno skupnost.
- Raziskovalno delo, terensko delo, predstavitve, okrogle mize.

3. Vsebinska predstavitev:

OBLIKOVANJE ODGOVORNOSTI DO OKOLJA:

- zaščitene rastline in stare drevesne vrste v naši okolici,
- načrtovanje gozdne učne poti,
- zdravilna zelišča,
- voda – vir življenja, slatinski vreli,
- naravna in kulturna dediščina okolja Negove.

SKRB ZA ZDRAVO IN PRIJETNO ŠOLSKO OKOLJE:

- hrup, zdravo zvočno okolje,
- varni vedno in povsod,
- varčna raba energije.

KAKOVOST ŽIVLJENJA:

- pomen zdravih odnosov in navad v družinah za zdravje vseh družinskih članov,
- medsebojni odnosi v šolskem okolju,
- pozitivna samopodoba – temelj za ohranitev zdravja.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

142 učencev v starosti 6 do 15 let,
120 staršev,
20 strokovnih delavcev šole.

PROJEKT:	Mavrica
Trajanje projekta:	šolsko leto 2004/05 in 2005/06 (dve šolski leti)
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Frana Erjavca Nova Gorica Kidričeva 36, 5000 Nova Gorica
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Zorka Rajko
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Vlasta Komel Dolores Rijavec Strosar
PARTNER/-ji v projektu:	OŠ Kozara Nova Gorica, osnovna šola s prilagojenim programom
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www.goriska.com

1. Cilji projekta:

Mavrica je bil skupni dvoletni projekt OŠ Frana Erjavca Nova Gorica in OŠ Kozara, ki sta sosedni že 25 let. Loči nas le skupno dvorišče. Stike med učenci in učitelji obeh šol smo vsa leta gojili v obliki neformalnih in formalnih srečanj. Želeli smo preizkusiti še sistematično vzgojo za strpnejše medsebojne odnose, zato smo pripravili projekt, ki je bil sprejet na razpisu za Skriti zaklad Ministrstva za šolstvo. Predsodke in nestrpnost do drugačnosti smo nameravali premoščati s pomočjo resničnih izkušenj ob osebnih stikih. Pričakovali smo, da bodo otroci pridobljene izkušnje znali uporabiti tudi na ostalih področjih odnosov, saj žive izkušnje omogočajo širok transfer. Otrokom s posebnimi potrebami smo ponudili možnost vključevanja med sovrstnike brez strahu in z zaupanjem, saj predstavljajo za te otroke nove situacije in ljudje velik izziv. Predvsem pa smo želeli pokazati, kako nas predsodki lahko oropajo za dragoceno odprtost, sodelovanje in nove izkušnje.

2. Metodologija:

Skrbno smo izbrali takšne dejavnosti, ki omogočajo prijetno vzdušje, socialno sodelovanje in komunikacijo. Uporabljene so bile socialne igre, skupinsko delo ter sodelovalno učenje.

3. Vsebinska predstavitev:

Učence OŠ Kozara smo s pomočjo njihovih učiteljic pomešali med naše otroke. Nekajkrat so bile manjše skupine naših otrok na obisku na OŠ Kozara. Otroci so na začetku potrebovali pomoč odraslih, da so navezali prve stike, kasneje pa so dejavnosti same pripomogle h komunikaciji, saj so terjale medsebojno sodelovanje in pomoč. Dejavnosti so bile po razredih in celo v nekaterih oddelkih različne:

- pohod v gozd Panovec,
- družabno-športne igre na šolskem igrišču,
- likovno oblikovanje,
- zimske igre na snegu,
- iskanje skritega zaklada,
- priprava pustnih dobrot,
- izdelovanje novoletnih okraskov,
- ex-tempore,
- glasbena delavnica,
- likovno dramska delavnica,
- igre brez meja,
- igre s ponjavo,
- otroški parlament.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

V projektu je sodelovalo 231 učencev in 15 učiteljev razredne stopnje OŠ Frana Erjavca, 17 učencev od 1. do 5. razreda OŠ Kozara ter 16 učencev od 5. do 9. razreda otroškega parlamenta obeh šol. Starše smo seznanili s projektom, prejeli so zgibanke, sodelovali so ob zaključni prireditvi ter razstavi. Projekt je spremljala in podpirala tudi svetovalka Zavoda za šolstvo OE Nova Gorica, Alenka Uršič.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Učence so učitelji na srečanja pripravili, kasneje pa so se z učenci o doživljanju drugačnosti in počutju ob skupnih dejavnostih temeljito pogovorili. Vtise otrok smo zbirali obe leti. Gre za pomembno fazo ozaveščanja predsodkov in realnih izkušenj. Te izkušnje so bile uporabljene tudi kot transfer za druga področja drugačnosti. Vse skupine so pripravile plakat o svojem delu za skupno razstavo in točko, s katero so se predstavili na skupni proslavi ob zaključku projekta. Razdelili smo tudi zgibanko s kratko predstavitevijo projekta.

PROJEKT:	Odpadki in njihov vpliv na zdravje
Trajanje projekta:	šolsko leto 2006–2007
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Ob Dravinji, Ulica Dušana Jereba 1, 3210 Slovenske Konjice
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Helena Pačnik
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Sonja Rak
PARTNER/-ji v projektu:	OŠ Loče, OŠ Zreče, JKP Slovenske Konjice, Okoljsko raziskovalni zavod Slovenske Konjice
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www.osobdravinji.si/app/index.php

1. Cilji projekta:

Cilji projekta so bili zmanjšati količino mešanih odpadkov ter stroške odvoza le-teh, obstoječe odpadke temeljiteje ločevati (reciklaža), aktivno vključevati učence v izvajanje okoljskih aktivnosti, osveščati starše in učence o pomenu ločenega zbiranja odpadkov ter njihove predelave prek ustvarjalnih delavnic, okroglih miz, roditeljskih sestankov, razrednih ur itd., doseči večjo okoljsko odgovornost glede varovanja okolja, povečati ozaveščenost učencev, da lahko s svojim ravnanjem tudi sami prispevajo k varovanju okolja, in raziskovati vpliv onesnaženosti na zdravje ljudi.

2. Metodologija:

Pregledali smo obstoječe stanje in količino mešanih odpadkov v preteklih letih. Uvedli smo evidenco odvoza odpadkov ter spremljali ločevanje odpadkov po razredih. Učence smo s pomočjo strokovnega vodstva in zunanjih sodelavcev seznanjali s problemom kopičenja odpadkov, pravilnim ločevanjem odpadkov, smiselnostjo ločevanja ter njihovo vlogo v procesu (ločevanje, čiščenje okolice). Embalaže smo vračali dobaviteljem ter naročali hrano v večjih količinah z manj embalaže. Organizirali smo okrogle mize in različne ustvarjalne delavnice, vključevali okoljske vsebine v učne in vzgojne predmete ter v

vzgojno-izobraževalni proces. Primerjali smo stanje in izmenjali izkušnje na področju ločevanja odpadkov s partnerskimi šolami. Vključevali smo partnerski šoli (sodelovanje pri likovnem in literarnem natečaju, ustvarjalne delavnice, okrogla miza, obisk in izmenjava simboličnih daril). Predstavili smo projekt z zaključno prireditvijo, razstavo in krajšo publikacijo v obliki zgibanke. Ponovno smo pregledali stanje, ga primerjali z začetnim ter podali opažanja partnerskima šolama.

3. Vsebinska predstavitev:

Mladi v premajhni meri zaznavajo težave sodobnega življenja, premalo skrbijo za zdravje, čisto ter urejeno okolje. Sodobna potrošniška družba jih sili v potratno uporabo različnih materialov, ki po uporabi postanejo odveč. Odpadke odvržejo v koš, njihova nadaljnja usoda pa jih ne zanima. Čeprav so v EU sprejeti predpisi in navodila za ravnanje z odpadki, se količine odpadkov povečujejo, kar ogroža zdravje ljudi in kakovost okolja.

Na področju ekologije je v naši in otrokovi miselnosti treba še veliko postoriti. Učenci se sicer zavedajo posledic, ki nas čakajo ali pa se že dogajajo, vendar sami prav veliko za izboljšanje ne bi storili. Pri odraslih pa opazimo, da vse težave, ki jih imamo, prenašajo na tovarne ter industrijske države. V ospredju je miselnost, da sami tako ali tako ne morejo ničesar narediti, to naj storijo veliki onesnaževalci, zato se večkrat pomaknejo v ozadje in niso pobudniki izboljšav.

Z osveščanjem in predvsem s praktično uporabo naučenega je treba navajati učence in zaposlene na šoli, posredno pa tudi starše in okolico, na zmanjšanje količine odpadkov in ločeno zbiranje le-teh. Mlade je treba vzpodbujati, da tudi sami bolj dejavno prispevajo k večji varnosti, zdravju ter blaginji našega sveta. Vzgojno-izobraževalne ustanove in učenci sami lahko z ustreznimi dejavnostmi pripomorejo k čistejšemu okolju, zdravju ter življenju ljudi.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Vključeni so bili vsi učenci in strokovni sodelavci OŠ Ob Dravinji, OŠ Loče, OŠ Zreče in posredno njihova ožja okolica.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

- Zmanjšali smo količino mešanih odpadkov in stroške odvoza, ki so se prepolovili;
- opazili smo večjo osveščenost učencev in staršev glede pomena ločenega zbiranja odpadkov;
- pripravili smo obsežnejšo razstavo likovnih in literarnih izdelkov ter izdelkov iz odpadnih materialov, ki so nastajali v času projekta;
- izdelali smo raziskovalno nalogo Voda iz Dravinje, slikanico Mala miška ...;
- projekt smo predstavili na zaključni prireditvi, v lokalnem časopisu, na sejmu Altemed, spletni strani šole in ekošole, v zgibanki;
- predvsem pri mlajših učencih smo dosegli večje zavedanje, da lahko s svojim ravnanjem prispevajo k varovanju okolja ter da iz odpadkov z malo domišljije lahko izdelamo tudi dekorativen ali uporaben izdelek.

PROJEKT:	Moder stol – Nekdo misli nate
Trajanje projekta:	1999–2007 (v nadgrajevanju)
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Maksa Pleteršnika Pišece, Pišece 34, 8255 Pišece
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Martin Dušič
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Rut Zlobec, Tanja Plevnik
PARTNER/-ji v projektu:	Šole UNESCO ASP
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www2.arnes.si/~oskkpi1s/MODER%20-%20prispevek.doc

1. Cilji projekta:

MODER STOL omogoča angažirano vstopanje v javni prostor in pušča sledi v njem, razvija socialno občutljivost – tako mladih kot njihovih mentorjev – ter nevsiljivo plete mrežo med njimi. Ustvarjalno povezuje ekološko osveščenost (uporaba starih in odsluženih stolov), tehniško-likovno kulturo in spoznavanje tujih jezikov. Omogoča preprosto premoščanje razlik (starostnih, kulturnih, jezikovnih), z medkulturnim dialogom pa je vsestransko izražena njegova socialna vključenost. Cilji izhajajo iz šolskega kurikulumu, ga dopolnjujejo in krepijo medpredmetne povezave.

2. Metodologija:

Postopke in metode dela udeleženci v projektu zbirajo v skladu s prioriteto svojih ciljev, prevladujejo pa sodelovalno učenje, izkustveno učenje in metoda projekta. Oblikujejo se heterogene skupine različnih starosti in različnih kulturnih/jezikovnih okolij, kar povečuje likovno in komunikacijsko pestrost. Delo poteka delno v skupini, delno v dvojicah oz. trojkah. Pomembna metoda dela je tematski pogovor, ki ga vodi mentor. Tema je najpogosteje s področja etike in vrednot, aktualiziranih z dogajanjem doma in po svetu.

Priprava in izvajanje projekta okrepi kolektive z izkušnjo timskega dela. Pomembno je, da delo ni naravnano storilnostno, k rezultatu, ampak so procesno vse faze enako pomembne: od načina zbiranja starih stolov, tehnične priprave in samega barvanja stolov ter pisanja parol, do pospravljanja prireditvenega prostora in povezujočega pogovora, v katerega mentor vključuje vse udeležence. Časovno je izvajanje projekta najbolj primerno za obeleževanje mednarodnih dni ali drugih pomembnih priložnosti (otvoritve, praznovanja, zaključki, tabori ...) ali ob perečih družbenih težavah, npr. ob kršenju človekovih pravic.

3. Vsebinska predstavitev:

Različni stoli – tudi mi smo različni, a naše bistvo je isto. Ko se usedemo, se ustavimo, si oddahnemo. Vzamemo si čas zase, za sočloveka. Stari leseni stoli – tudi naša celina je stara. Les šepeta o preteklosti. O tistih, ki so nekoč živeli, delali, sanjali, upali ... Modra barva – nebo nad nami, hrepenenje po tistem, kar je visoko. Rumena barva – sonce, ki nas ogreje tudi v dežju.

Delavnica mladih z vodenim pogovorom na izbrano aktualno temo: solidarnost, živeti skupaj idr. Pogovori v manjših skupinah. Izluščanje pomembnih sporočil in besed. Barvanje predhodno zbranih starih in odsluženih stolov z modro barvo kot podlago, nato pa z rumeno risanje ornamentov in risb ter odtiskovanje dlani oz. predmetov. Pisanje besed in sporočil na stole v različnih pisavah (npr. latinica, cirilica, arabščina ...), prevajanje v različne jezike, ustvarjanje poetičnih sporočil. Postavljanje stolov na javna mesta, na ulice, v kulturne in druge ustanove, podarjanje stolov osebam, ki imajo vpliv in možnost spreminjanja razmer.

Mladi, združeni v mednarodni družini Unesco-vih šol (pa tudi drugih), na ta učinkovit način na ulici pripovedujejo sovrstnikom in odraslim, da je pomemben človek, prijatelj, da smo bolj kot kdaj koli soodvisni, da je prihodnost v sožitju narodov, kultur, spoštovanju drugačnosti, solidarnosti, upoštevanju človekovih pravic in v znanju, ki mora vključevati skrb za trajnostni razvoj.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

V ciljni skupini so zlasti mladi v obdobju oblikovanja odnosa do sočloveka in do lastne identitete (odraščajoči osnovnošolci in dijaki):

- osnovnošolci 6.–9. razreda,
- dijaki poklicnih in srednjih šol.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Samoiniciativno vključevanje v projekt, večji interes za učenje jezikov, spoznavanje drugih kultur. Modri stoli na javnih mestih ponujajo možnost počitka, obenem pa s svojimi angažiranimi in humanimi sporočili delujejo kot medij.

Kje stojijo modri stoli: pred OŠ Maksa Pleteršnika Pišece, v partnerskih šolah in ostalih šolah, ki so izvajale projekt – vse šole občine Brežice in občine Krško, OŠ Jožeta Moškriča Ljubljana, OŠ Šmihel, OŠ Cirila Kosmača Piran, OŠ Stražišče, OŠ Vincenzo de Castro Piran, OŠ Sečovelje, Center za usposabljanje Elvire Vatovec Strunjan, Center za korekcijo sluha in govora Portorož, Gimnazija Piran, OŠ Frana Kranjca Celje, IV. OŠ Celje, OŠ Janka Padežnika Maribor, OŠ Laporje, OŠ Fokovci, 1. OŠ Rogaška Slatina, 2. OŠ Rogaška Slatina, OŠ Mate Balota Buje, Dawid Bezuidenhout High School Windhoek, Concordia High School Windhoek, Rehoboto Primary School ...

PROJEKT:	Eurofolk
Trajanje projekta:	3 leta
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Pivka, Prečna ulica 3, 6257 Pivka
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Alenka Tomšič
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Magdalena Bobek , Mirjam Francetič
PARTNER/-ji v projektu:	Gimnazijum im Jana Pawla 2, Poljska Direzionedidattica di Aurisina, Italija Marija Bambina, Mellieha Primary School, Malta C.E.I.P Virgen de Consuelo, Španija
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www2.arnes.si/~ospivka/Eurofolk/uvodna.htm http://www2.arnes.si/~ospivka/Eurofolk/leto3.htm

1. Cilji projekta:

Glavni cilj projekta Eurofolk je bil približati učencem in učiteljem manj znane kulture in jezike v Evropi, njihove korenine, se seznaniti z diskriminacijo ter jo poskusiti preprečiti. Živeti v združeni Evropi pomeni spoštovati različnosti in biti strpen do ostalih narodnosti.

2. Metodologija:

IKT je igrala pomembno vlogo skozi celoten projekt. Splet smo uporabljali tako za organizacijo določenih aktivnosti za učence kakor tudi za sodelovanje med učitelji. Zaključne analize in besedila za gledališke igre smo si pošiljali prek elektronske pošte. Učenci so pripravili in si izmenjali predstavitve v Power Pointu in na glasbenih zgoščenkah. Večina aktivnosti je bila izvedena pri rednem pouku. Starši učencev in predstavniki lokalnih oblasti so se ob kulturnem dnevu, ki je bil pripravljen v sklopu projekta, udeležili delavnic. Akcije mobilnosti so oplemenitile učitelje skozi nove izkušnje, pridobljene na drugih šolah, in prinesle evropsko dimenzijo na gostujočo šolo.

3. Vsebinska predstavitev:

Projekt smo razdelili v tri glavne dele: Korenine, Diskriminacija in Poglejmo v prihodnost. Ker je bila sestava šol različna, smo se morali najprej dodobra spoznati. Sodelovanje smo začeli z raziskovanjem korenin, kajti človeška slabost je, da sodimo sosedo, preden jih dodobra spoznamo. Skozi šolsko leto smo poiskali diskriminacijo, ki morebiti vlada v določeni državi in buri zgodovino narodov. Poskusili smo jo upodobiti skozi umetniška dela. Mite, legende in druga dela znanih umetnikov smo analizirali in v njih poiskali sporočilo diskriminacije. Vrhunec projekta je bil Festival iger v Nabrežini v Italiji, kjer so učenci sodelujočih šol širši javnosti predstavili legendo ene izmed partnerskih šol.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

408 učencev naše šole je sodelovalo v delavnicah, ki smo jih pripravili ob kulturnem dnevu za projekt Eurofolk. Posamezni razredi in skupine učencev so izbrali določene aktivnosti, ki so jih zanimale. Skupina dvanajstih učencev osmih in devetih razredov je besedila prevedla v angleščino. Sedem učencev je pripravilo gledališko igro, ki so jo zaigrali na Festivalu iger v Italiji. Starši so bili povabljeni, da pomagajo učencem izdelati kostume. Pet učencev je napisalo

scenarij za igro. V projekt so bili vključeni tudi učitelji likovne vzgoje, angleščine, računalništva, tehnične vzgoje ter šolska knjižnica. Sedem učiteljic se je udeležilo izmenjave učiteljev, dvanajst jih je prisostvovalo pri projektih srečanjih. Ravnateljica šole je odšla na študijski obisk na Poljsko. Dvanajst učencev je odšlo na izmenjavo učencev v Italijo v Nabrežino. "Text12" Po zaključku projekta smo organizirali strokovno ekskurzijo za 22 učencev na šolo na Poljskem.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

- Power Point predstavitve z grafičnimi prikazi pestrosti nacionalnosti po posameznih šolah,
- božične voščilnice, pustne maske,
- videoposnetki tradicionalne glasbe in plesov,
- zaključna poročila,
- Power Point predstavitve o umetniških ustvarjalcih in njihova sporočila o diskriminaciji,
- gledališke skripte,
- DVD Festivala iger,
- Eurofolk je prejel priznanje Evropska listina kakovosti,
- spletne strani: <http://www2.arnes.si/-ospivka/Eurofolk/uvodna.htm>,
<http://www2.arnes.si/-ospivka/Eurofolk/leto3.htm>.

PROJEKT:	Gradimo mostove, aktivno državljanstvo v Evropi
Trajanje projekta:	3 leta
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Šenčur Pipanova cesta 43, 4208 Šenčur
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Majda Vehovec
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Vilma Nečimer
PARTNER/-ji v projektu:	Litva, Poljska, Slovenija
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www2.arnes.si/~oskrsen1s/Comenius/Comenius_slovensko/Comenius_slov/index.htm

1. Cilji projekta:

Najpomembnejši procesni cilji projekta so bili krepiti samozavest in odgovornost učencev za aktivno evropsko državljanstvo. Zato smo raziskovali, katere evropske teme so vsem partnerjem skupne in zakaj. Razvijali smo medijsko pismenost. S spoznavanjem medsebojnih kultur pa smo bistveno prispevali k spoštovanju različnosti in odpravljanju stereotipov.

2. Metodologija:

Z obsežno anketo, na katero so odgovarjali po trije oddelki enako starih učencev v vsaki partnerski šoli, smo izmerili vpliv medijev na učence, njihovo vedenje in ozaveščenost o človekovih pravicah ter nivo demokratičnosti v šoli, doma in vsakdanjem življenju.

Izvedli smo dvotedensko primerjalno analizo najuglednejših dnevnih časnikov, ki nam je pokazala, katere evropske teme so nam skupne in kaj nas najbolj zanima na nacionalnem nivoju. Najpomembnejši vir komunikacije je predstavljal splet, vrhunec razprav in mednarodnega usklajevanja pa videokonferenca.

K medsebojnemu spoštovanju in graditvi prijateljskih vezi so najbolj prispevale delavnice in druženje na taboru za učence na Poljskem.

3. Vsebinska predstavitev:

Raziskava je pokazala, da je splet za učence v najširšem smislu najpomembnejši medij ter da stereotipi o starših in učiteljih, ki le ukazujejo in nadzirajo, izginjajo. V nas vedno bolj prepoznavajo nekoga, ki jim svetuje in jim stoji ob strani. Med evropskimi temami smo največ pozornosti namenili možnostim potovanja in šolanju mladih ter zaposlovanju v Evropski uniji. V ta namen smo obiskali Center Evrope in Hostel Celica, nekaj učencev pa se je udeležilo tudi projektnih sestankov v tujini (vsakokrat po dva učenca).

Najtoplejše vezi med partnerji so se tkale na desetdnevnem mednarodnem taboru na Poljskem. Dnevi so bili zapolnjeni z delavnicami, športnimi dogodki in izleti, na katerih smo spoznavali poljsko zgodovino ter naravno in kulturno dediščino. Učenci so bili na vseh dejavnostih narodnostno mešano razporejeni, jezik komuniciranja pa je bila angleščina.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

V projekt so bili aktivno vključeni učenci osmih in devetih razredov, skupaj šest oddelkov, posredno pa vsa šola. Projektne aktivnosti so bile predstavljene tudi na svetu šole in svetu staršev ter županu občine. Po trideset učencev se je udeležilo dveh mednarodnih taborov za učence na Poljskem.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Najpomembnejše je, da so se odnosi med učenci in učitelji, vključenimi v projekt, začeli razvijati v partnerske in celo prijateljske. Triletne aktivnosti so povzete v brošuri, ki je predstavljena na naši spletni strani in dostopna vsem v javnih knjižnicah. Projekt je bil zelo odmeven tudi v medijih.

PROJEKT:	Skriti zakladi mestnih parkov
Trajanje projekta:	2006 do 2007
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Stročja vas Stročja vas 24, 9240 Ljutomer
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Marica Fijavž
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Nataša Horvatić
PARTNER/-ji v projektu:	OŠ Ivana Cankarja Ljutomer
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www.o-strocjvas.ms.edus.si/eko_sola/projekti.htm

1. Cilji projekta:

- Spoznati in popisati rastlinske vrste v parku,
- ugotoviti, kaj park nudi obiskovalcem,
- spoznati kulturno dediščino v parku,
- razvijati interes mladih raziskovalcev prek sodobnih oblik in metod dela,
- razvijati umetniške sposobnosti in aktivnost posameznika,
- razvijati sodelovanje med učenci,
- razvijati medpredmetne povezave (biologija, likovna vzgoja, računalništvo, zgodovina, slovenščina ...),
- sodelovati s predstavniki drugih institucij ...

2. Metodologija:

Projekt smo izvajali z učenci, ki smo jih strokovni delavci šole opredelili kot nadarjene. Na delavnice je bilo povabljenih vedno več učencev, sami pa so se odločili, ali se bodo delavnic udeležili ali ne. Delavnice smo izvajali v popoldanskem času, v prostih urah med poukom in zjutraj, ko so učenci čakali na pouk. Sodelovalo je več učiteljev in dva zunanja sodelavca.

Učenci so na terenu opazovali, beležili, določali rastlinske vrste s pomočjo literature, risali, fotografirali ... V učilnici so iskali podatke v literaturi, brskali po spletu, urejali in oblikovali dokončne izdelke. Delali so predvsem v skupinah.

3. Vsebinska predstavitev:

Vsebine projekta smo izbrali glede na starost učencev in njihove interese. Zaradi oddaljenosti parka od šole smo izvedli v parku le nekaj delavnic.

Dejavnosti v okviru projekta:

1. Izdelava ankete:
 - oblikovanje vprašanj, anketiranje staršev.
2. Analiza odgovorov ankete:
 - računalniška obdelava podatkov.
3. Park v jesenskem času:
 - popis drevesnih vrst in grmovnic,
 - delo z določevalnimi ključi,
 - nabiranje listov, plodov,
 - izdelava odtisov lubja,
 - izdelava drevesnih kart (Detektiv v parku),
 - sodelovanje z gozdarjem.
4. Park v zimskem času:
 - dopolnitev zbirke drevesnih kart,
 - risanje in fotografiranje krošenj, lubja in utripa v parku.
5. Park spomladi:
 - opazovanje cvetenja rastlin,
 - fotografiranje cvetov in popkov.
6. Značilnosti parka:
 - izdelava karte z vrisanimi potmi,
 - opis opremljenosti parka s klopmi za počitek, koši za smeti, z opozorilnimi tablami, spomeniki ...

7. Zgodovinski pomen parka:

- priprava povzetka o taborskem gibanju na Slovenskem,
- I. slovenski tabor.

8. Zloženska:

- izdelava zloženske.

9. Predstavitev projekta v Power Pointu:

- priprava predstavitve za spletno stran šole.

10. Razstava izdelkov:

- razstava fotografij, risb, drevesnih kart, analize ankete, zloženk, karte z vrisanimi značilnostmi parka.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

- učenci in učenke iz 7., 8. in 9. razreda,
- učenci, opredeljeni kot nadarjeni učenci, ter učenci, ki so želeli sodelovati,
- 10 skupin, za vsako dejavnost ena skupina.

Velikost skupin:

- skupine so šteje od 4 do 10 učencev.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Pri vsaki dejavnosti je nastal izdelek:

- anketa,
- poročilo z analizo ankete,
- risbe,
- fotografije,
- drevesne karte,
- karta s tlorisom parka in z vrisanimi značilnostmi,
- opis zgodovinskega pomena parka v pisni obliki,
- zloženska,
- izdelava predstavitve projekta v Power Pointu za šolsko spletno stran,
- novo znanje, bogatejši prijateljski odnosi,
- spoznanje, da je lepo sodelovati v skupini, skupaj doseči želene rezultate in zastavljene cilje.

PROJEKT:	Sedem čudežev našega kraja
Trajanje projekta:	september 2006 – avgust 2007
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici Ul. Edvarda Kocbeka 4, 9244 Sveti Jurij ob Ščavnici
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Marko Kraner
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Jana Grah
PARTNER/-ji v projektu:	Základná škola Omšenie, Slovaška Základní škola s mateřskou školou Sivice, Češka
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	ttp://www.zsomsenie.sk/static/7divov/

1. Cilji projekta:

Spoznavati zanimivosti rojstnega kraja;
opazovati edinstveno naravo rojstnega kraja in ljudi v njem;
na poti iskanja povezati učence, učitelje, starše ter prijatelje našega projekta in preživeti nepozabne trenutke, povezane s temo posameznega meseca;
skozi otroško oko beležiti potek projekta, izdelati otroške beležke in slike;
beležiti potek projekta besedno, in sicer trojezično, ter grafično s slikami, risbami, animacijami, ob tem pa s pomočjo računalniške opreme razvijati pri učencih računalniško pismenost;
skozi prijateljstvo brez meja odpraviti jezikovne ovire in iskati podobnosti v slovanskih jezikih;
posredno spoznavati tuje kraje in nove prijatelje v Evropi.

2. Metodologija:

Vsak mesec je bil namenjen odkrivanju enega čudeža v kraju, ki je bil označen na zemljevidu v premeru 15 km od šole.
Komunikacija in medsebojno spoznavanje skozi skupne aktivnosti v projektu Sedem čudežev našega kraja sta omogočila vsem udeležencem spoznavanje treh evropskih držav: Slovaške, Češke in Slovenije. Učenci so tudi spoznali različne kulture, iskali podobnosti in razlike med državami, dobili občutek pripadnosti in identitete.
Ob tem so se učili ter spoznavali pravice in obveznosti državljanov EU, hkrati pa se tudi seznanili z veličino ljudskih vrednot.
V projektu so učenci spoznavali znamenitosti domačega kraja, skupaj z učitelji in starši odkrivali edinstvenost narave, kulture in dela v njem. Teme so bile izbrane zelo izvirno, mesečno so se na vsaki partnerski šoli odvijale dejavnosti na isto temo. Informacije o doživetjih in izkušnjah pri delu smo si med seboj zamenjali s pomočjo orodja IKT. Splet je učencem predstavljal orodje za iska-

nje informacij in obliko promocije svojega dela. Vsaka aktivnost, zabeležena na spletni strani, jim je ter še daje občutek uspešnosti. Prijateljstvo brez meja, na daljavo, je motivacijski faktor za vseživljenjsko učenje in osebnostno napredovanje. Projekt daje posamezniku možnost pokazati svojo lastno moč, hkrati pa tudi pokaže moč tima pri izpeljavi skupaj zastavljenih nalog.

3. Vsebinska predstavitev:

Teme, s katerimi smo se v projektu ukvarjali:

1. najzanimivejši zgodovinski kraj ali spomenik v našem kraju,
2. kraj z najvišjo nadmorsko višino v okolici naše šole,
3. najlepši običaji v naših vaseh in kraju,
4. najstarejši prebivalec v vasi, skrivnost dolgega življenja,
5. najstarejši tradicionalen recept v našem kraju,
6. najstarejša beseda, zapisana v kroniki našega kraja,
7. najzanimivejši poklic v našem kraju.

Zaključek projekta je bil v maju in juniju. Takrat smo organizirali izlet in srečanje partnerjev.

Pripravili pa smo tudi razstavo v prostorih šole, predstavili projekt širši javnosti ter izdali publikacijo.

Projekt je šolski pouk popestril in ga obogatil. Omogočil je tudi spoznavanje med učenci in ustvarjal mednarodna prijateljstva brez meja. Učenci so spoznavali različne oblike komunikacije, krepili znanje pri uporabi orodja IKT in spleta, pri čemer se je povečala računalniška pismenost, izkusili so občutek uspešnosti pri delu. V projektu so se učili sodelovanja in prijateljskih odnosov ter spoznali učitelja v vlogi partnerja in prijatelja. Učenci so spoznavali tudi okolico šole, svoj kraj ter kulturne in zgodovinske vrednote v njem. Spoznavali so tudi domači kraj tujih partnerjev in odkrivali podobnosti in razlike v življenju prebivalcev drugih evropskih držav.

Učitelj je v projektu postajal prijatelj z učenci, razvijal je računalniško pismenost, imel je možnost uporabiti komuniciranje na drugačen način, ne le s poučevanjem, krepil je empatijo in imel prostor za razvijanje sodelovanja z učenci in starši ter sodelavci. Ustvarjal je prijateljstvo brez meja, ki ga povezujejo skupni ideali in želja po napredovanju.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Projekt je omogočil vključitev vseh zaposlenih v dejavnosti in življenje šole. Bil je sredstvo za promocijo šole v kraju, širšem okolju, Sloveniji ter evropskih državah. S pomočjo projekta je šola razširila sodelovanje s starši, ki so se vključevali v dejavnosti, ter sodelovanje z lokalnimi organizacijami.

Skupaj se je v dejavnosti projekta vključilo približno 400 oseb iz vseh sodelujočih šol.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Skupna spletna stran projekta,

plakati,

fotogalerija,

slovensko-slovaško-češki slovar, objavljen na spletni strani <http://www.zsomsenie.sk/static/7divov/slovník.html>,

publikacija: Grah Jana (2007): Sedem čudežev našega kraja, Osnovna šola Sv. Jurij ob Ščavnici, Sveti Jurij ob Ščavnici, ISBN številka: 978-961-92129-0-5,

prispevki v tujih revijah:

[http://www.modernaskola.sk/site/index.php?Tmpl=ssu&m=text&Itemid=823&page\[t\]=1&](http://www.modernaskola.sk/site/index.php?Tmpl=ssu&m=text&Itemid=823&page[t]=1&) in <http://www.ucitelskelisty.cz/Ucitelskelisty/Ar.asp?ARI=102936&CAI=2151>, - objave v lokalnem časopisu Prepih.

Pridružitve k češkemu in slovaškemu partnerju je bila dobra odločitev, saj se je ustvarilo trdno prijateljstvo in partnerstvo, ki daje osnovo sodelovanju v projektu Sedem čudežev našega kraja. Sodelovanje se je začelo s projektom Pogovarjajmo se ..., <http://www.zsomsenie.sk/static/7divov/sihovor.html>, razširilo pa s projektom Sedem čudežev našega kraja. Kakovost projekta smo razširili in potrdili na skupnem srečanju vključenih šol, ki je bilo 17. maja 2007 na Slovaškem. V kulturnem programu, ki smo ga pripravili učencem slovaške in češke šole, smo predstavili našo šolo, kraj, Slovenijo. Hkrati smo ovrednotili naše delo in si zastavili cilje za prihodnost.

V šolskem letu 2007/2008 bomo nadaljevali z drugimi dejavnostmi, ki bodo še povečale kakovost povezave.

PROJEKT:	Vpliv vizualnih podob v življenju
Trajanje projekta:	od 2006
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Videm, Videm pri Ptuju 47, 2284 Videm pri Ptuju
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Dragica Majhen
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Aleksandra Kukovič, Robert Murko
PARTNER/-ji v projektu:	Gimnazjum nr 5 – Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego, Poljska
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	

1. Cilji projekta:

Osnovnošolcem nuditi priložnost za integracijo in sodelovanje s šolami izven slovenskih meja prek kreativnih in zabavnih oblik dela;
 spodbujati tolerantnost in dvigniti zavedanje o kulturnih razlikah in podobnostih.
 promovirati idejo o evropski integriteti;
 spoznavati uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije;
 spoznavati moč vizualnih podob v virtualnem svetu;
 ozaveščanje o varnosti in pasteh na spletu ter spoznavanje prednosti virtualnega sveta;
 uporabiti in širiti znanje sporazumevanja v tujem jeziku.

2. Metodologija:

Najprej je bilo treba zbrati skupino učencev, ki bo sodelovala v projektu. Izbrani so bili tisti učenci, ki imajo višje sposobnosti na področju učenja tujih jezikov in obenem znanje o računalniški tehnologiji. Sledilo je usklajevanje terminov in pogovor o temi projekta. Tako smo navezali stik s partnersko šolo najprej prek portala eTwinning, nato pa takoj izmenjali nekaj e-pošte. Sledila je predstavitev sodelujočih šol in učencev, ki so aktivno sodelovali. Predstavitve smo si izmenjali v obliki elektronskih prosojnic. Tako je stekla najprej komunikacija prek programov MSN in SKYPE: poleg besedilne komunikacije smo vključili tudi sliko in zvok, kar je naša srečanja naredilo zanimivejša in botrovalo temu, da smo se dokaj pogosto srečevali s kolegi partnerske šole. Začeli smo z izmenjavo izkušenj s področja uporabe varne rabe spleta in pomena vizualnih podob v virtualnem in realnem svetu. Na primerih smo videli, kaj pomeni posamezen medij za komunikacijo in nazornost.

3. Vsebinska predstavitev:

V projektu smo poleg uporabe in spoznavanja sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije spoznavali moč vizualnih podob v virtualnem svetu. Z njihovo uporabo smo se seznanili pri spoznavanju z učenci s Poljske. Prve stike smo navezali prek elektronske pošte, nato smo komunicirali prek MSN-ja, kjer smo najprej samo tipkali, nato pa dodali spletno kamero in mikrofona, da smo se tudi videli in slišali. Od začetka projekta smo vse dogajanje in vtise opisovali v svojih blogih. Poljakom smo najprej v obliki elektronskih prosojnic predstavili Slovenijo in svoj kraj, nato pa smo pripravili tudi predstavitevni video, kjer smo predstavili sebe, udeležence projekta. Kasneje smo tudi kraj, šolo in naše delo predstavili v obliki še enega videa, kjer so se učenci naučili rokovanja z digitalno kamero in postopki od ideje do uporabnega videa. Tudi partnerska šola je izdelala podobne predstavitve, tako da smo tudi mi spoznali njihovo državo, kraj ter seveda učence. Eden izmed naših izdelkov je bil tudi plakat, ki nam je bil v pomoč na razstavah in predstavitev projekta.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Učenci osmih in devetih razredov Osnovne šole Videm ter učenci partnerske šole Gimnazjum nr 5 – Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego enake starosti.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Boljše poznavanje IKT,
 izdelava elektronskih predstavitev (sebe, šole, občine in države),
 izdelava predstavitevnega videa,
 pisanje blogov in uporaba varnih spletnih aplikacij,
 utrjevanje sporazumevanja v tujem jeziku,
 plakat o varni rabi spleta,
 javna predstavitev projekta,
 udeležba na II. Mednarodnem srečanju mladih v Poznaniu.

PROJEKT:	Zvok je povsod okrog nas
Trajanje projekta:	2004 do 2006
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Zadobrova, Zadobrovška 35, 1260 Ljubljana Polje
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Vladimir Znoj
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Mateja Trampuš
PARTNER/-ji v projektu:	Glasbena šola Ljubljana Moste Polje Pedagoška fakulteta v Ljubljani
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www.os-zadobrova.eu/projekti/

1. Cilji projekta:

Učenci odkrijejo svoje predstave o zvoku, spoznajo nastajanje, lastnosti zvoka, vedo, da je uho čutilo za zvok, spoznajo vzroke za okvaro sluha, kako gluhi zaznavajo svet okoli sebe, razvijajo strpnost, spoznavajo vpliv zvoka na ljudi, živali, iščejo vzroke, posledice in predlagajo možne rešitve, izdelajo, preizkusijo preproste inštrumente, spoznajo osnove raziskovalnega dela.

2. Metodologija:

Učenci so zbirali literaturo o zvoku. Odkrivali so svoje predstave o zvoku in jih primerjali s predstavami sošolcev. Izvajali so različne poskuse, zapisovali, merili, risali rezultate. Obiskali so Hišo eksperimentov in glasbeno šolo. Izvedli so anketo med starši in predstavili ugotovitve. Izdelali so preproste inštrumente in preizkusili njihove zvočne zmožnosti. Raziskovali so vpliv neprijetnih zvokov na ljudi in živali, razmišljali o posledicah in iskali možne rešitve. Vse rezultate so javno predstavili.

3. Vsebinska predstavitev:

S projektom, ki je trajal 2 leti, smo želeli, da učenci čim bolje spoznajo, kaj je zvok, kako nastane, njegove lastnosti, kako je, če ne slišiš, in kako se zaščitimo pred neprijetnimi zvoki.

Učenci so sami poskušali razložiti, kaj zvok je, kako ga slišimo, kako potuje. Poslušali so različne zvoke, se z njimi igrali in ugotavljali, od kod prihajajo. Raziskovali so zvoke zunaj, znotraj šole, doma.

Med starši smo izvedli anketo o zvoku, s katero smo ugotovili, kateri zvoki so jim všeč, kateri jih motijo ter kako zvok vpliva na njihove hišne ljubljence.

Spoznali smo okvare sluha in se naučili znakovni jezik. Razmišljali smo o tem, kako bi se zaščitili pred neprijetnimi zvoki in izdelali maketo šolske okolice z okolju prijaznimi zvočnimi pregradami.

V projektu je nastalo didaktično gradivo, učni listi, uporabni za delo v razredu, ter publikacija. Vse izdelke smo javno predstavili staršem in ljudem iz okolice šole s prireditvijo in razstavo.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

V prvem letu je bilo v projekt vključenih 96 učencev 1. in 2. razreda devetletne osnovne šole, njihovi starši, 10 učiteljev 1. obdobja ter en zunanji partner.

V drugem letu delovanja projekta je v njem sodelovalo 136 učencev 1. obdobja in njihovi starši, 8 učiteljev in 2 zunanja partnerja.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Učenci so na konkreten in aktiven način spoznali zvok, pomen zvoka, prednosti, slabosti in vpliv zvoka na ljudi, živali. Spoznali so okvare sluha, znakovni jezik in se navajali na strpnost. Izdelali so različne inštrumente, ki so jih lahko tudi uporabljali. V projektu so nastali učni listi, didaktično gradivo in publikacija, primerna za uporabo v razredu.

PROJEKT:	Demokracija v šoli
Trajanje projekta:	3 leta
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Žirovnica, Zabreznica 4, 4274 Žirovnica
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Valentin Sodja
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Polona Kus
PARTNER/-ji v projektu:	osnovne in srednje šole, Avstrija, Nemčija, Litva, Estonija, Slovenija
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	

1. Cilji projekta:

- Povečati učinkovitost šolskega parlamenta,
- izboljšati kakovost pouka z uvajanjem novih metod,
- izobraževanje učiteljev,
- napredovanje v znanju jezikov in poznavanja EU.

2. Metodologija:

Projektno delo je potekalo v različnih oblikah: mesečna srečanja projektnega tima, delavnice z učenci, pouk, hospitacije, sestanki šolskega parlamenta, komuniciranje s partnerji z uporabo orodja IKT in neposredna projektna srečanja, predstavljanje projekta kolegom, ravnateljem, lokalni skupnosti.

3. Vsebinska predstavitev:

Projekt je obsegal tri vsebinske nivoje:

1. Demokracija v razredu

Učenci so pri posameznih predmetih imeli možnost samostojnega načrtovanja dela, izbiranja tem in načina učenja. Z možnostjo odločanja, izražanja svojega mnenja, želja in potreb pa so obenem prevzemali tudi odgovornost za svoje odločitve in delo. Učitelji so prevzeli vlogo mentorja in več pozornosti posvečali individualnim potrebam učencev.

2. Demokracija v šoli

Ob primerjavi delovanja parlamentov na partnerskih šolah smo poskušali doseči večji učinek parlamentov in jih popularizirati. Večji poudarek smo namenili izbiri in vlogi "razrednih poslancev" in s pomočjo anket razširili tematska področja razprav. Na vseh šolah smo posebno pozornost pri razpravah v razredih in na skupnosti namenjali mirnemu reševanju sporov, sprejemanju drugačnosti in strpnost.

3. Demokracija v širšem okolju

Povezovanje šole z zunanjimi institucijami in lokalno skupnostjo, sodelovanje s partnerskimi šolami.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Učitelji: 7 članov projektnega tima, v širšem smislu vsi učitelji na šoli (40).

Učenci: 370 učencev od 1. do 9. razreda.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Sodelovanje v projektu je bila pozitivna izkušnja za vse sodelujoče. Učitelji so bili primorani izstopiti iz vsakodnevne rutine, odpreti vrata svojih učilnic in postati čim bolj prilagodljivi. Člani ožjega projektnega tima so pri svojem pouku uvedli nekatere demokratične metode dela in tako izboljšali kakovost pouka, saj so učenci v teh razredih večinoma lažje dosegali zastavljene cilje. Učitelji so ob izmenjavi izkušenj in obiskih partnerskih šol izpopolnjevali svoje strokovno znanje. Učenci so z možnostjo odločanja in vplivanja na potek dela razvijali samozavest in se učili prevzemati odgovornost. Tako kot na razrednem nivoju so se podobni rezultati pokazali tudi pri delu šolskega parlamenta in sodelovanja s starši.

Šola se je s sodelovanjem v projektu imela možnost javno predstaviti v lokalni skupnosti in tudi širše – med sosednjimi šolami in med sodelujočimi državami. Povečala se je uporaba orodja IKT in izboljšalo znanje jezikov in poznavanje držav partneric.

PROJEKT:	Naše življenjsko okolje včeraj – danes – jutri
Trajanje projekta:	3 leta
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	OŠ Franceta Prešerna Kranj
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Aleš Žitnik
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Suzana Geršak
PARTNER/-ji v projektu:	Realschule am Jungbornpark Moers, Germany Kuršenai Pavenčiai Secondary school, Lithuania Linneskolan, Sweden Liemers College locatie »Vestersbos«. the Netherlands
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://ole.mok.lt

1. Cilji projekta:

Spodbuditi mednarodno sodelovanje med štirimi sodelujočimi šolami in razvijati in povečevati zavedanje učencev glede različnih vidikov okolja, v katerem živijo oni in učenci partnerskih šol. Razviti strpnost in spoštovanje glede ekonomskih, socialnih in kulturnih razlik v življenjskem okolju sodelujočih učencev, kot tudi osebnih in družinskih značilnosti ter običajev in tradicij. Vključiti aktivnosti projekta v učni načrt in spodbujati vključevanje čim večjega števila učencev in učiteljev pri uvajanju izvirnosti v pedagoških metodah in razširjanju dobre prakse.

2. Metodologija:

Naše delo je predstavljeno na skupni strani na spletu. Ta stran vsebuje veliko informacij o samem projektu, poročila in predstavitve različnih življenjskih okolij. V začetku je ta stran služila kot orodje za učenje in poučevanje in kot podlaga za izmenjavo idej. Aktivnosti projekta so učencem in učiteljem pomagale ustvariti medkulturni dialog, deliti skupne izkušnje in razvijati zavest in spoštovanje glede ekonomskih, socialnih, kulturnih in okoljskih razlik med državami, kot tudi osebne značilnosti, družinsko tradicijo in običaje.

3. Vsebinska predstavitev:

Učenci iz različnih razredov in različne starosti so izmenjevali podatke o določeni temi. Najprej so predstavili svoje sobe, domove, regije, države in prišli do zaključka, da je njihov skupen dom Evropa in da morajo zanj skrbeti tako, kot skrbijo za svoje lastne domove in hiše. Prvo leto so učenci drugih in četrtyh razredov predstavili svoje življenjsko okolje. To so naredili na različne načine. Drugošolci centralne šole do imeli videokonferenco z učenci podružnične šole. Pogovarjali so se o svojem delu in se dogovorili, da bodo naredili svoje sobe iz škatle za čevlje, ki jih bodo kasneje predstavili drug drugemu. Na ta način so opisali tudi domove, šolo, regijo in državo. V drugem letu so raziskovali domove ljudi, hiše in življenje v preteklosti. Uporabljali so knjige, občinske arhive in delali intervjuje. Zadnje leto je bila na vrsti domišljija. Zamislili so si svoje sobe in okolje, kakršno naj bi bilo v prihodnosti. Opisali in narisali so svoje ideje.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Koordinatorica projekta je bila Suzana Geršak. Sodelujoči učitelji: Aleš Žitnik, Elvira Garibovič, Nina Erzin, Saša Janša in Tanja Beravs. Ostalih 21 učiteljev je sodelovalo občasno. V projektu so bili v določenih fazah vključeni vsi učenci šole, toda 74 učencev je bilo vključenih v vseh treh letih. Comeniusovih srečanj pa se je udeležilo 9 učencev in 6 učiteljev.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

- spletne strani: <http://ole.mok.lt>,
- natisnjena gradiva: projektni koledar in knjižica,
- DVD projektni filmi OLE in filmi z vsakega srečanja,
- izdelki učencev: slike, spisi, fotografije, ročni izdelki itd.,
- gledališka igra in koncert na zadnjem srečanju v Litvi,
- platno Naša prihodnost, ki so ga naslikali vsi udeleženci tega projekta.

PROJEKT:	Sporočilo za vas
Trajanje projekta:	1 šolsko leto
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Mladinski dom Jarše, Jarška cesta 44, 1000 Ljubljana
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Borut Kožuh
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Majda Milavec
PARTNER/-ji v projektu:	Dijaški dom Bežigrad
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www.mdj.si

1. Cilji projekta:

Razvijanje pozitivnih odnosov in preseganje predsodkov ter stereotipov do ljudi iz drugih družbenih, kulturnih in socialnih okolij, spoznavanje, razumevanje in pozitivno vrednotenje podobnosti in različnosti med ljudmi, druženje z brezdomci in Romi, izražanje lastnih ter upoštevanje drugih stališč na socialno sprejemljiv način.

2. Metodologija:

V času izvajanja projekta je bila glede na vsebino uporabljena kombinacija različnih metod dela. Delo je temeljilo na izkustvenem učenju: s tematiko smo se seznanili z ogledom filma, predavanjem, diskusijo, sledila je priprava in nato terensko delo. Pomembne so bile načrtovane situacije, s katerimi so udeleženci pridobivali nove izkušnje, ki nimajo samo značilnosti informacij, ampak so hkrati tudi rezultat lastnega doživljanja.

Metode dela:

predavanje, razlaga,
demonstracija,
diskusija,
tematsko vodeni razgovori,
praktične delavnice,
delo z malo skupino,
interakcijske delavnice,
socialne igre,
izkustveno učenje,
terensko delo,
sitotiskarska delavnica.

3. Vsebinska predstavitev:

V okviru projekta so se udeleženci seznanili z različnimi etnično-kulturnimi in socialnimi značilnostmi skupin, s katerimi sobivajo v svojem ožjem in širšem okolju.

Projekt je potekal v treh vsebinskih sklopih.

PRVI SKLOP

Seznanitev udeležencev projekta s problematiko posameznih skupin, ki jih družba obravnava kot obrobne, in predstavitev subkultur (brezdomci, Romi, priseljenci druge generacije).

Ogledu izbranega filma je sledilo srečanje z zunanjimi sodelavci, ki so predstavili posamezno tematsko področje.

DRUGI SKLOP

Aktivna participacija udeležencev projekta:

- priprava na srečanje (peka peciva za brezdomce, zbiralna akcija igrač, oblačil in šolskih potrebščin za romske otroke),
- druženje z brezdomci (pogostitev, družabne igre, fotografska delavnica),
- obisk romskega naselja (delavnice za otroke, športne in družabne igre).

TRETI SKLOP

Oblikovanje sporočila na temo strpnosti, drugačnosti in predstavitev javnosti:

- fotografska razstava,
- oblikovanje grafičnega sporočila – sitotisk na majice in torbe,
- film.

Ves čas poteka projekta so udeleženci dogodke fotografirali in snemali.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

V projektu so sodelovali mladostniki, vključeni v program Produkcije šole (program je namenjen mladim med 15. in 18. letom, ki so zaradi različnih razlogov prekinili šolanje na srednješolski stopnji in/ali izpolnili osnovnošolsko obveznost), ter učenci, ki so obiskovali različne srednje šole in bivali v Dijaškem domu Bežigrad. V projektu je aktivno sodelovalo dvajset mladostnikov.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

V času projekta so nastali različni izdelki (dve tematski fotografski razstavi, film, promocijske majice s sloganom »Sporočilo za vas«), ki so bili predstavljeni na javni prireditvi v Mladinskem domu Jarše, fotografska razstava portretov brezdomcev v prostorih uredništva Kraljev ulice ter razstava fotografij in majic v Knjižnici Oton Zupančič v Ljubljani.

PROJEKT:	Branje knjig
Trajanje projekta:	2005 do 2006
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Zavod za usposabljanje invalidne mladine Kamnik Novi trg 43a, 1241 Kamnik
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Zdravka Slavec
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Tanja Kejžar
PARTNER/-ji v projektu:	Merikosken Ammatillenen Koulutuskeskus, Oulu, Finska
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www.osp-zuim.lj.edus.si/zuim

1. Cilji projekta:

- Učenje finščine oz. slovenščine, povezano s temo projekta (branje knjig),
- primerjanje bralnih navad dijakov,
- spoznavanje kulture drugega naroda,
- komuniciranje v tujem jeziku,
- izdati brošuro na temo projekta,
- spoznati drugo ustanovo za dijake s posebnimi potrebami,
- izmenjati metode in načine poučevanja z drugo ustanovo,
- branje leposlovnih besedil,
- snemanje filma na osnovi prebranega romana.

2. Metodologija:

- Učenje finščine oz. slovenščine pred in med izmenjavama (ugotavljanje bralnih navad finskih oz. slovenskih dijakov, izdelava slovarja besed, branje skupne knjige, analiza romana, snemanje filma po romanu, izdaja brošure),
- obisk Finske, obisk Slovenije,
- aktivnosti, povezane s temo projekta,
- obisk knjižnic, muzejev, kina,
- spoznavanje finske oz. slovenske kulture,
- branje leposlovnega dela, snemanje filma,
- izmenjava informacij prek spleta.

3. Vsebinska predstavitev:

Projekt je obsegal dve izmenjavi dijakov in spremljevalcev. Prve izmenjava je potekala oktobra 2005 v Kamniku, druga pa aprila 2006 v mestu Oulu na Finskem. Pred in med izmenjavama so se dijaki in sodelujoči učitelji učili finščino oz. slovenščino. Osnova za učenje je bila tema projekta – branje knjig. Med prvo izmenjavo so dijaki pripravili kratek trijezičen slovar izrazov, povezanih s knjigami. Primerjali smo tudi bralne navade slovenskih in finskih dijakov. Spodbujali smo jih k branju. Med obema izmenjavama so potekale tudi druge aktivnosti, povezane s knjigami (obisk šolske knjižnice, lokalnega muzeja, kina). Med drugo izmenjavo so dijaki posneli film na podlagi romana finskega avtorja Arta Paasilinne: *Zajčje leto*. Aktivni so bili vsi dijaki, nekateri so igrali, drugi snemali. Na koncu so film uredili. Med obema izmenjavama smo posvečali še posebno pozornost kulturama obeh narodov (izleti, priprava tipične slovenske/finske hrane). Izmenjali smo izkušnje v načinu dela obeh šol. Veliko komunikacije je potekalo prek spleta. Projekt je imel pozitiven vpliv na bralne navade dijakov in dokazal, da dijaki radi posežejo po knjigi, če so za to primerno motivirani.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

- Dijaki ustanove za gibalno ovirane mladostnike (srednja šola) ZUIM Kamnik (10) in dijaki ustanove za dijake s posebnimi potrebami (srednja šola) Merikoski, Oulu, Finska (10),
- učitelji maternega jezika, angleščine, strokovnih predmetov (6, 6),
- asistenti, ki nudijo fizično pomoč.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

- Brošura, ki vsebuje informacije o bralnih navadah dijakov, preprost trijezičen slovar besed, povezanih z branjem; besedila, ki so jih napisali dijaki o romanu *Zajčje leto*,
- DVD-film 'Saga of Vatanen', ki je nastal na podlagi romana *Zajčje leto* finskega avtorja Arta Paasilinne.

PROJEKT:	Znanje in izkušnje dijakov – Naša prihodnost pri ohranjanju življenja na podeželju
Trajanje projekta:	Šolsko leto 2005/06
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma Sevno 13, 8000 Novo mesto
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Vida Hlebec, ravnateljica Tone Hrovat, direktor
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Sonja Golob
PARTNER/-ji v projektu:	Stredni zemedelska škola Lanškroun
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www2.arnes.si/~ssnmkmes5/

1. Cilji projekta:

Naš glavni cilj je bil dijakom omogočiti opravljanje praktičnega dela na šoli, ki izvaja kmetijske programe, spoznavanje nove države, ki je prav tako članica EU, drugačne kulture in načina dela. Dijaki so si pridobili nove izkušnje ter izboljšali komunikacijo v tujem jeziku. Vse to bodo lahko prenesli na svoje delovno področje, kar jim bo v pomoč, da bodo svoje delo opravljali kakovostno in konkurenčno.

2. Metodologija:

Projekt smo začeli načrtovati prek elektronske pošte. Najprej so nas obiskali dijaki iz partnerske šole. Sledil je pripravljani obisk na šoli v Lanškrounu, kjer smo se dogovorili glede izvedbe projekta. Pri tem smo imeli veliko podporo vodstva šole.

Izbrali smo 13 dijakov, ki so imeli pred odhodom na Češko 20-urno pedagoško in kulturno pripravo.

V času izmenjave sta dijake spremljala 2 mentorja, ki sta vsak dan pregledovala dnevnik prakse. Nadzorovala sta tudi delo med samim opravljanjem prakse. Pomagal jim je češki mentor.

Dijaki so skupaj s češkimi dijaki bivali v dijaškem domu. Na šoli so si ogledali potek pouka in pripravili predstavitev Slovenije. Obiskala jih je ekipa novomeške televizije, ki je pripravila posebno oddajo o projektu. Vsi dijaki so na svečani podelitvi v šoli prejeli certifikate Europass.

3. Vsebinska predstavitev:

Na usposabljanju na Češkem so dijaki razširili svoje znanje predvsem s področja konjereje, opravili pa so tudi začetni tečaj jahanja. Delali so na šolskem posestvu, v vrtnariji in drevesnici, cvetličarji pa so opravljali praktično delo tudi v cvetličarni. Tako so imeli dovolj priložnosti, da spoznajo način dela in pouka na partnerski šoli in v njeni okolici. S pridobitvijo certifikata Europass so si izboljšali možnosti za zaposljivost doma in v tujini. Z opravljanjem praktičnega dela v drugi državi dijaki niso pridobili le znanja, temveč tudi osnovne kompetence, ki so potrebne za prilagajanje življenju v hitro spreminjajočem se svetu. Dijaki so tri tedne preživeli skupaj, se družili in se naučili timskega dela. Vsakodnevno so uporabljali računalnik za pisanje poročil. Spoznali so drugo kulturo, navado, jezik in običaje, saj so sodelovali celo pri barvanju pisanic in videli, kako veliko noč preživljajo na Češkem. Pri vsem tem so si pomagali tudi s svojim znanjem angleškega jezika, ki so se ga na pripravah pred odhodom še dodatno učili.

Med šolama je sodelovanje potekalo zelo dobro in po projektu sta direktorja obeh šol podpisala listino o partnerstvu in sodelovanju.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Za sodelovanje v projektu smo izbrali 13 dijakov iz programov srednjega strokovnega izobraževanja in poklicno-tehniškega izobraževanja (kmetijski tehnik, vrtnarski tehnik, kmetijsko-podjetniški tehnik) in srednjega poklicnega izobraževanja (kmetovalec, vrtnar, cvetličar). Dijaki so bili večinoma iz zaključnih letnikov. Spremljala sta jih 2 mentorja, učitelja strokovno-teoretičnih predmetov in praktičnega pouka.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Smatramo, da so mednarodni projekti izredno pomembni za dodatno izobraževanje naših dijakov, zato se trudimo, da bi se vključili v čim več različnih projektov. Nadaljevanje projekta se kaže tudi v tem, da je Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija odprta za sprejemanje novih idej in novih izzivov, zato nudimo praktično usposabljanje tudi dijakom iz partnerskih šol iz tujine ter ostalim dijakom, ki si želijo v Sloveniji opravljati praktično usposabljanje s področja biotehnike.

Za uresničitev svojih ciljev potrebujemo sposobne, razgledane in izobražene ljudi, ki imajo vizijo za boljši jutri, zato bomo tudi svoje dijake še naprej vzpodbujali, da se vključujejo v mednarodno sodelovanje.

Menimo, da je projekt prinesel veliko pozitivnega za šolo, saj je kratko predstavitev pripravila tudi novomeška televizija Vaš kanal. Za dijake, ki so sodelovali v projektu, je bilo poleg izkušenj, pridobljenih na Češkem, zelo pomembno tudi to, da so projekt predstavili vsem ostalim dijakom, staršem in delavcem šole.

PROJEKT:	Jezero je – jezera ni
Trajanje projekta:	od leta 2001 – vsako leto
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Srednja gradbena, geodetska in ekonomska šola Ljubljana Dunajska 102, Ljubljana
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Peter Planinc
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Marjana Pezdirc Kolnik, Barbara Lamut
PARTNER/-ji v projektu:	Notranjski ekološki center Turistično društvo Menišija Čebelarsko društvo Cerknica
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www.sgges.si

Cilji projekta:

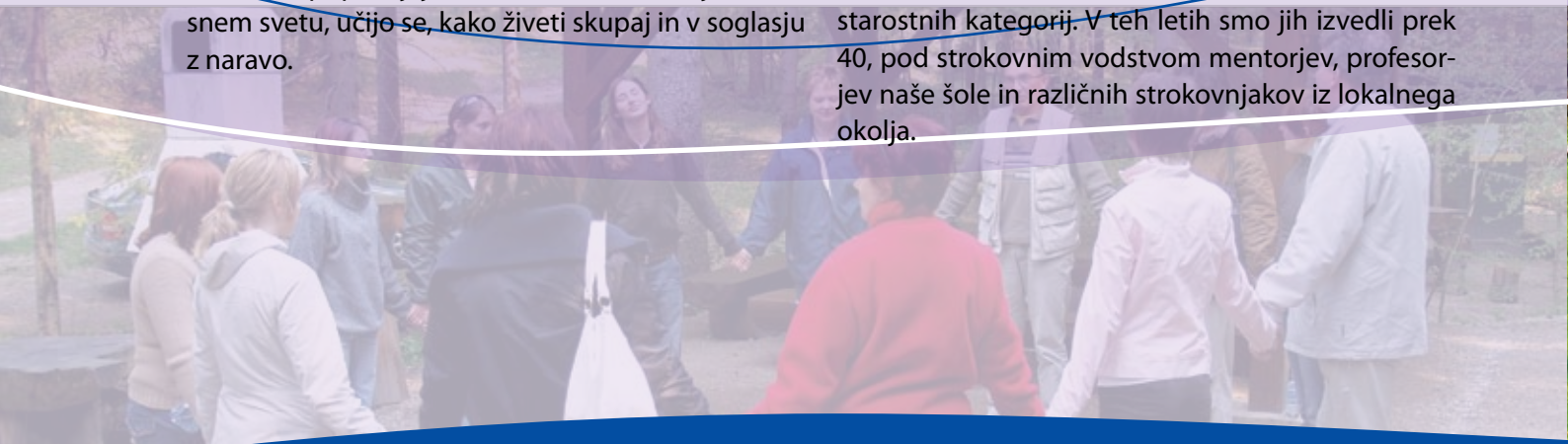
Glavni cilj projekta je povečati občutljivost sodelujočih za naravno in kulturno dediščino. Želimo jim privzgojiti potrebo po varovanju naravne in kulturne dediščine.

Poleg tega so cilji tudi druženje, izmenjava idej in izkušenj ter zlasti neposreden stik s pokrajino: s prostorom, naravo in domačini. Mladi se skozi takšne delavnice pripravljajo na izzive v vedno bolj soodvisnem svetu, učijo se, kako živeti skupaj in v soglasju z naravo.

Metodologija:

Projekt traja vse leto. Osrednji dogodek pa je tabor v Dolenjem Jezeru pri Cerknici. Dijaki se že v šoli pripravijo na različne delavnice, po taboru pa pripravimo razstavo v šoli in tako vse dijake in učitelje seznanimo z dosežki.

Udeleženci ustvarjajo vsako leto v različnih delavnicah, ki jih predlagajo dijaki. Te so heterogeno sestavljene iz dijakov in učencev različnih šol in različnih starostnih kategorij. V teh letih smo jih izvedli prek 40, pod strokovnim vodstvom mentorjev, profesorjev naše šole in različnih strokovnjakov iz lokalnega okolja.

Pri delu uporabljajo različne metode: anketirajo domačine, analizirajo podatke, si ogledujejo arhitekturo in jo rišejo, razmišljajo o možnostih razvoja kraja, izdelujejo predstavitvene table, delovne liste in umetnostne izdelke ...

Nekatere delavnice so namenjene notranji bogatitvi – petju ljudskih pesmi, likovnemu ustvarjanju in sproščanju v naravi.

O projektu skušamo čim bolj obveščati javnost. Pomembni sta tudi refleksija udeležencev po taboru in vsakoletna evalvacija .

3. Vsebinska predstavitev:

V konkretnem prostoru, v stiku z domačini in obiskovalci, spoprijemajoč se s konkretnimi zankami razvoja, na naših srečanjih udeležamo štiri temeljne UNESCOVE cilje vzgoje in izobraževanja: učiti se, da bi vedeli, učiti se, da bi znali delati, učiti se, da bi znali živeti v skupnosti, in učiti se biti, s poudarkom na varovanju naravne in kulturne dediščine.

Udeleženci ustvarjajo vsako leto v različnih delavnicah pod strokovnim vodstvom mentorjev, profesorjev naše šole in različnih strokovnjakov iz lokalnega okolja.

Izdelovali smo makete tipičnih podeželskih zgradb, fotografirali jezero in prelepo okolico, risali akvarele, uprizorili odlomke dramskih iger, spoznavali naravo in njene skrivnosti, postavili smo predstavitvene table za Čebelarsko učno pot v sodelovanju s Čebelarskim društvom, učno pot po Menišiji, izdelovali mozaike, spoznavali pomembne domačine in njihovo delo.

Z dijaki smo sodelovali pri izvedbi predstavitvene

table ekološke kmetije in izvedbi načrtov za lesen kozolec. Treba je bilo združiti teoretična in konkretna praktična znanja, upoštevati znanja o značilnostih krajine, zgodovinsko izročilo, naravne zakonitosti, navodila spomeniškega varstva. Dijaki strokovne šole so izmenjali izkušnje z dijaki poklicne šole. Pod mentorstvom študentov arhitekture so napravili posnetke mlinov in razmišljali o možnostih za njihovo »oživitev«.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Taborov se udeležujejo osnovnošolci, srednješolci, študenti iz vse Slovenije ter gostje iz tujine – iz naših partnerskih šol, s katerimi sodelujemo tudi v drugih evropskih projektih. V posameznem letu sodeluje približno 80 udeležencev ali od 6 do 9 šol in zunanji mentorji.

Želimo si tudi sodelovanje čim večjega števila domačinov in lokalnih organizacij.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Vsako leto izdamo priložnostni časopis, projekt predstavimo na spletni strani. Na šoli pripravimo razstavo fotografij, ki so nastale na taboru, v lanskem letu pa smo izdali tudi koledar z motivi Cerknškega jezera.

Tudi zaradi naših taborov so se domačini začeli bolj zavedati naravnih danosti in možnosti razvoja, začeli so se ukvarjati s turizmom, predstavljajo izdelke ekoloških kmetij, čebelarji šolskim skupinam ponudijo izvedbo naravoslovnega dneva, predstavijo učno pot, ponudijo izdelke, za zaključek lahko rešijo delovne liste, ki so nastali na enem naših taborov.

PROJEKT:	Nadzor in upravljanje rastlinske čistilne naprave prek interneta
Trajanje projekta:	2006/07
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Srednja šola za elektrotehniko in računalništvo Ljubljana
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Silvester Tratar
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Tanja Kocjan, Milan Setničar
PARTNER/-ji v projektu:	Koulutuskeskus Salpaus, Lahti, FI HTLB Pinkafeld, AT LIMNOS, specializirano podjetje za ekologijo, varstvo okolja in ohranjanje narave, SI ASYST, podjetje za razvoj programske in strojne opreme ter trženje, SI
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www2.arnes.si/~ssljelrac5/slo.htm

1. Cilji projekta:

Cilj projekta je uporaba inovativnega pristopa pri poučevanju in učenju. Izdelana bodo gradiva za poučevanje in učenje pri nekaterih predmetih s področja računalništva in elektrotehnike. Razvit in izdelan bo model upravljanja in nadzora rastlinske čistilne naprave za čiščenje vode prek spleta. Ta model bo omogočil dijakom učenje po principu naredi in preizkusi.

2. Metodologija:

Delo na projektu je razdeljeno na šest delovnih paketov: vodenje projekta, srečanja, načrtovanje izdelkov, razvoj programske in strojne opreme, valorizacija in diseminacija ter evalvacija. Vsak delovni paket je razdeljen na naloge, ki omogočajo večjo preglednost in lažje spremljanje dela in napredka. Trajanje posameznih delovnih paketov je različno dolgo; nekateri potekajo ves čas projekta, drugi le nekaj mesecev. Partnerji si delijo odgovornosti na podlagi njihove strokovne izobrazbe, človeških virov, tehničnih možnosti in izkušenj.

3. Vsebinska predstavitev:

Razvit in izdelan bo model upravljanja in nadzora rastlinske čistilne naprave, ki bo prek spleta povezana z oddaljenim računalnikom. Prek tega bo mogoče krmiliti celotni sistem, zgrajen na podlagi mikrokontrolnika, ki je že doslej del izobraževalnih programov. Vsak partner bo izdelal učne module na različnih aparaturnih in programskih platformah. Izdelani učni moduli bodo ponudili možnost programiranja v zbirnem jeziku, v programskem jeziku C in programiranje prek PLC-jev. Vsak modul bo sestavljen iz kratke teoretske razlage, primera s podano rešitvijo in nalogo za učence. S tem bi učencem omogočili pridobitev znanj, potrebnih za izgradnjo sistema za zajemanje in obdelavo podatkov ter nadzor zunanjih naprav prek spleta. Kot primer nadzorovane naprave bo predstavljena simulacija delovanja rastlinske čistilne naprave. S tem bomo dosegli še en učni cilj – zavedanje družbenih težav in težav okolja, v katerem živimo.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Ciljne skupine so učenci in učitelji na strokovnih tehničnih šolah, ki pripravljajo učence za delo na trgu delovne sile, pogosto pa tudi za nadaljevanje študija na področju računalništva ali elektrotehnike. Rezultati projektnega dela bodo ponujeni vsem zainteresiranim strokovnim šolam s tega področja, učiteljem, mentorjem in učencem. Ponujeni bodo tudi organizacijam, ki so potencialni zaposlovalci.

5. Rezultati/izdelki:

V okviru projekta bodo razviti in izdelani naslednji produkti:

- model upravljanja in nadzora rastlinske čistilne naprave prek spleta,
- gradiva za učenje in poučevanje v vseh partnerskih jezikih in v angleščini,
- spletna stran,
- CD ROM s promocijskim gradivom.

PROJEKT:	Alternativni viri energije in sodobni mehatronski sistemi
Trajanje projekta:	od 2005 do 2006
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Srednja šola tehniških strok Šiška, Ljubljana, Litostrojska cesta 51
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Zdravko Žalar
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Darinka Martinčič Zalokar
PARTNER/-ji v projektu:	Vitalis GmbH, Nemčija
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	

1. Cilji projekta:

- spoznavanje tujih sodobnih izobraževalnih programov ter njihov prenos v slovenski šolski sistem (mehatronika, solarna tehnologija);
- praktično spoznavanje naših dijakov z mehatroniko, alternativnimi viri energije ter splošnim jezikom stroke;
- navezava stikov z nemškimi izobraževalnimi institucijami in podjetji;
- dolgoročni cilj: postavitve in zagon didaktične sončne elektrarne in začetek izvajanja izobraževanja tehnik mehatronike.

2. Metodologija:

Partner Vitalis GmbH je organiziral namestitev, prevoze po Nemčiji, zagotovil izobraževanje za naše dijake v srednješolskem centru ter organiziral strokovne ogledе.

Dijaki so bili ves čas aktivno vključeni v priprave – sodelovali so pri načrtovanju dejavnosti tako pred odhodom (jezikovno-kulturna in strokovna priprava) kot tudi med namestitvijo.

Dijake je v prvi polovici gostovanja spremljal učitelj strojništva, v drugi pa učitelj elektronike.

Projekt je bil evalviran sprotно z dnevnimi poročili, evalvacija pa je bila narejena seveda tudi po zaključku namestitve.

Dijaki so prejeli potrdila o sodelovanju v projektu, v okviru pouka pa smo jim tudi priznali del praktičnega pouka ter opravljene interesne dejavnosti.

3. Vsebinska predstavitev:

Dijaki so se tri tedne izobraževali v srednješolskem centru v Leipzigu, kjer so se spoznali s področjem mehatronike in tako seveda pridobili veliko novega strokovnega znanja. Pouk je potekal v angleškem (deloma nemškem) jeziku, za nemoteno komunikacijo pa je skrbel tudi naš spremljevalec z odličnim znanjem obeh jezikov.

Dijaki so pokazali veliko mero znanja in pripravljenosti za delo, tako da so bili s strani naših gostiteljev

zelo pohvaljeni. Nadgradili pa niso le svojega strokovnega znanja, pač pa tudi svoje znanje tujega jezika ter se izredno povezali med seboj. Z organiziranim ogledom Leipziga in Berlina so tudi spoznavali kulturo in zgodovino tega dela Nemčije.

Drug vsebinski sklop pa so bili strokovni ogledi največje solarne elektrarne na svetu v Espenheinu, ogled vetrne elektrarne ter ogled hiše ničte energije. Pri teh ogledih je bil poleg strokovnega vidika velik poudarek tudi na revitalizaciji ekološko uničene pokrajine.

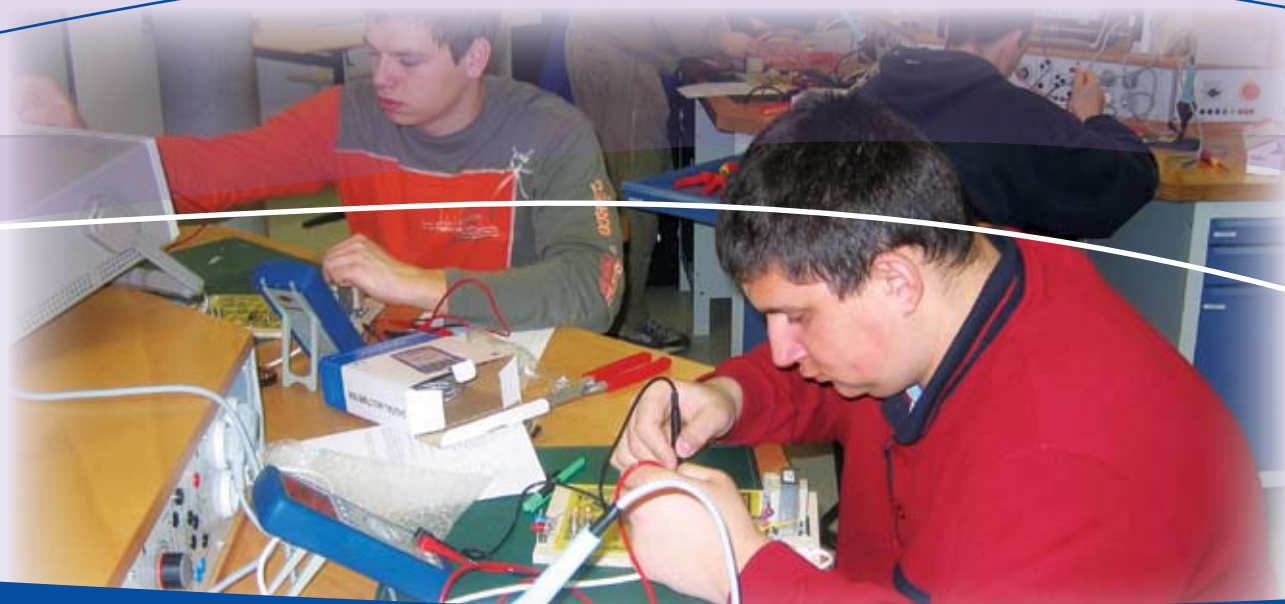
4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

10 dijakov.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Rezultati za šolo in udeležence:

- veliko novega strokovnega znanja, izboljšanje znanja tujega jezika ter osebnostnih lastnosti,
- povečanje zaposljivosti ter konkurenčnosti na trgu delovne sile,
- navezava stikov z različnimi izobraževalnimi institucijami in podjetji v Nemčiji,
- uvedba izobraževanja tehnik mehatronike, priprava izobraževanja na področju solarne tehnologije,
- odprtje didaktične solarne elektrarne.

PROJEKT:	Tednik, prišla je puberteta
Trajanje projekta:	2 leti
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Ekonomška šola Kranj, Kidričeva 65, Kranj
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Marija Simčič
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Jure Šink
PARTNER/-ji v projektu:	Italija, Malta, Romunija
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www2.arnes.si/~sskreua7/nova-stran/pr-groundtvig.html

1. Cilji projekta:

Razviti uspešno strategijo za reševanje konfliktnih situacij med mladostniki in starši, ki bi bila uporabljena kot model demokratičnega življenja in osveščanja demokratičnega vodenja.

2. Metodologija:

Delo s starši, mladostniki in lokalno skupnostjo, izdelava vprašalnikov, skupinska srečanja in izmenjava izkušenj, sodelovanje s partnerskimi ustanovami v Evropi, videoprojekt, spletna stran.

3. Vsebinska predstavitev:

Projekt združuje izobraževanje in starševsko vlogo: predvsem naj bi starši globlje razumeli svoj položaj in vlogo starševstva, razumeli naj bi odraščajoče otroke in jih s sposobnostmi in znanjem znali obvladovati in skrbeti za uspešno odraščanje.

Sodelovanje med državami bo preučevalo naravo družinskih odnosov, vključno z medsebojno socializacijo, nadalje družino kot sistem, razvijanje medsebojnih odnosov, odraščanje otrok in obnem dozorevanje staršev, sociozgodovinske in sociokulturološke spremembe v družinskem ciklusu. Analizirali bomo tudi različne starševske tehnike, reševanje konfliktnih situacij, vprašanje avtonomije in podobno. Staršem smo že pripravili delavnice s strokovnjakom za zdravljenje odvisnosti, policistom in zdravnikom.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Skupina staršev dijakov naše šole, vseh skupaj je bilo 23.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Več objavljenih prispevkov v lokalnih in strokovnih časopisih/revijah, dve izdani publikaciji, spletna stran.

PROJEKT:	Kako te (se) vidim
Trajanje projekta:	2 leti
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Ekonomška šola Murska Sobota, Slovenska ulica 11, 9000 Murska Sobota
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Štefan Harkai
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Alenka Kolenko
PARTNER/-ji v projektu:	Zveza Romov Slovenije Galerija – Muzej Lendava Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost Lendava Zavod za kulturo madžarske narodnosti Občina Šalovci
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://www.ekonomskasolams.si

1. Cilji projekta:

- Doseči nekonfliktno komunikacijo med udeleženci različnih kultur,
- dvigniti raven zavesti o multikulturalnosti okolja in vrednosti raznolikosti,
- dvigniti motivacijo za sodelovanje v šolskem okolju, tako v ožjem kot širšem,
- integracija (sprejetost) manjšin v delovno okolje (v podjetja).

2. Metodologija:

Javnost in starše smo uvodoma seznanili s projektom v obliki okrogle mize s strokovnjaki. Dijaki so se tekom šolskega leta vključevali v delavnice, tečaje, pisali članke za šolski časopis. Na šoli smo postavili info točke, pripravljali tematske večere in razstave na temo Mi o drugih – drugi o nas. Dijaki so izdelali raziskovalno nalogo z naslovom Moje korenine. Obiskali so svoje narodnostne predstavnike, prek proučevanja virov spoznali dvojezično občinsko upravo in izvajanje ustavnih zakonov. Učili so se organizirati in voditi javne nastope v treh jezikih. Sodelovali so pri mednarodnem projektu Tržnica regij in predstavljali prekmurske blagovne znamke v Avstriji.

3. Vsebinska predstavitev:

Kaj me označuje? Kako se vživim v svoje bivanjsko in jezikovno okolje? Takšna in podobna vprašanja so se pojavljala na šolskih hodnikih, ko so nastajale majhne skupinice najstnikov, ki so začeli iz sramu opuščati svoj materni jezik. Ugotovili smo, da zaradi nepoznavanja jezika in kulture sošolcev prihaja do konfliktnih situacij. Posledica je bila umik, opuščanje jezikovnega izročila, hkrati s tem pa tudi pozitivne kulturne značilnosti svojega naroda. Vse to je vplivalo na lastno samopodobo in vrednotni sistem mladostnikov. Spoznati sebe prek sošolca – prijatelja, razbijanje klišejev, želja po izpeljavi in doseganju istega cilja jih je vodila v sodelovalno učenje. Živeti v večkulturnem prostoru je bogastvo, ki se ga vsi dijaki in učenci prav gotovo ne zavedajo. In prav jezik bi moral biti tisti člen v družbi, ki bi združeval ljudi, nam omogočal poiskati bližino sočloveka, izražati čustva, želje in nenazadnje znanje. Ustvarjali smo v »učilnici za življenje«.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

- VVO Vrtec Romano Murska Sobota in Dvojezični vrtec Gaberje (24 otrok, 3–6 let),
- učenci Osnovne šole 1 Murska Sobota, učenci DOŠ 1 Lendava (30 učencev, 9–14 let),
- dijaki Ekonomske šole Murska Sobota: Romi, Madžari, Slovenci, Albanci (800 dijakov, 15–20 let),
- dijaki Dvojezične srednje šole Lendava,
- starši (50 aktivnih staršev),
- mentorji dijakov v podjetjih,
- Glasbena šola Lendava (učenci flavte, klarineta),
- Kulturno društvo Moščanci,
- Kulturno društvo Mlada beltinska banda,
- Landesberufsschule Bad Radkersburg (Avstrija).

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

- Prva in druga mesta na razpisih Pomladnega dne
- izdaja večjezičnega šolskega glasila CVENK,
- praznovanje dneva Romov, madžarskega praznika, dneva žena – videoposnetki,
- tečaji romščine in madžarščine,
- spoznavanje dvojezične občinske uprave, kulturnih institucij, ustanov,
- okrogla miza s političnimi predstavniki, strokovnjaki,
- likovna delavnica mladih umetnikov,
- jezikovne klepetalnice s pisatelji,
- objave člankov, razstave,
- tržnica regij: predstavitev prekmurskih blagovnih znamk v Avstriji.

PROJEKT:	Slovenski in madžarski medijski in literarni prostor v očeh srednješolca
Trajanje projekta:	1 šolsko leto
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Gimnazija Bežigrad, Peričeva 4, Ljubljana
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Janez Šušteršič
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Jasna Kos
PARTNER/-ji v projektu:	Karinthy Frigyes Gimnazium, Budimpešta
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	

1. Cilji projekta:

Dijaki spoznajo osnove madžarskega jezika, učijo se predstaviti svoj jezik tujcem.

Dijaki se zavedo podobnosti in razlik v sodobni slovenski in madžarski kratki prozi ter v slovenskem in madžarskem medijskem prostoru.

Dijaki se zavedo kulturne raznolikosti in jo poskušajo promovirati, zavedo se lastne kulturne identitete in soodvisnosti z drugimi kulturami.

2. Metodologija:

Preživetveni tečaj madžarščine in izdelava slovarčka (madžarsko-slovensko-angleško), ki bo v pomoč našim in madžarskim dijakom na izmenjavi, izdelava zabavnih in kratkočasnih učnih pripomočkov za učenje tujega jezika.

Dijaki samostojno berejo sodobno madžarsko kratko prozno delo Vzvalovano Blatno jezero in samostojno delajo z viri: na COBISS-u se poučijo, kaj od slovenske kratke proze je prevedeno v madžarščino.

Dijaki samostojno raziskujejo: npr. intervju s katerim od prevajalcev, težave pri prevajanju, koliko je sploh prevedenega (zakaj tako veliko/malo).

Dijaki samostojno vrednotijo: kaj od sodobne slovenske proze, ki je prevedena v madžarščino, bi priporočili svojim vrstnikom na Madžarskem.

3. Vsebinska predstavitev:

Dijaki so se spoznavali s partnerji iz šole v Budimpešti prek elektronske pošte. Preden so naši učenci odpotovali v Budimpešto, so ob pomoči madžarskega lektorja spoznali osnove madžarskega jezika ter izdelali slovarčke. Pri zgodovini so spoznavali našo skupno zgodovino in zgodovino Madžarske, pri geografiji so se učili o Madžarski. Pri pouku slovenščine so obravnavali teme, ki so bile povezane z vsebino projekta, profesorica slovenščine in knjižničarka sta pripravili bibliopedagoško uro.

V Budimpešti so naši dijaki nadgrajevali svoje jezikovno znanje. S pomočjo madžarskih učiteljev in dijakov so spoznavali madžarske časopise. V glavnem mestu in na podeželju so opazovali kulturno raznolikost in podobnost obeh držav.

Na drugem delu izmenjave v Sloveniji so se naši dijaki preizkusili kot učitelji slovenščine za tujce, na izletih so predstavili gostom svojo deželo. Ob koncu izmenjave so pripravili razstavo slovenske literature, ki je prevedena v madžarski jezik, in madžarske literature v slovenščini ter razstavo slovenskih in madžarskih časopisov istih zvrsti.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Dijaki 2. letnika (starost 16 let): 27 slovenskih in 27 madžarskih dijakov.

PROJEKT:	Environmental influences on life
Trajanje projekta:	od 2004 do 2007
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana, Šubičeva 1, 1000 Ljubljana
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Anton Grosek
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Darja Silan
PARTNER/-ji v projektu:	a) Bundesrealgym Nasium Landwied, Linz, Avstrija b) Eniaio Lykeio Kykkou' a, Nikozija, Ciper c) Vilniaus židinio suaugusiuju vidurine mokykla, Vilnius, Litva
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	http://comenius.kham.si/ http://www2.arnes.si/~gljpp

1. Cilji projekta:

Razumeti pomen naraščanja onesnaževanja okolja in s tem vpliva na ekosistem in socialno okolje; razvijati aktivno in zavestno pripadnost evropskemu prostoru; omogočiti mladim, da izrazijo svoj pogled na nekatere globalne težave in njihove rešitve; razvijati tehnike raziskovanja, terenskega dela, kritičnega vrednotenja ter predstavljanja rezultatov; medpredmetno sodelovanje; rokovati z orodjem IKT.

2. Metodologija:

Dijaki in profesorji smo skupaj raziskovali področja in teme, določene na projektnih sestankih. Pri terenskem in laboratorijskem delu smo uporabljali IKT (prenosni laboratorij CBL-Voyage 200). Dijaki so bili vključeni v vse faze projekta. Raziskovali smo kakovost vodnih teles, naredili vremensko postajo na šolski terasi, analizirali zemljo v parkih v bližini šole in zaključili s temami o hrani in energiji. Vse naše aktivnosti smo sproti predstavili na različnih šolskih prireditvah ter tudi lokalnim medijem. Sodelovali smo z nekaterimi vladnimi in nevladnimi institucijami. Organizirali smo tudi dva mednarodna naravoslovna mladinska tabora z velikim številom udeležencev. Tam smo partnerske šole tudi predstavile rezultate drug drugemu.

3. Vsebinska predstavitev:

Naš projekt je bil zasnovan medpredmetno, vključeval je zlasti naravoslovne vede. Osnovni namen je bil ovrednotiti vpliv onesnaževanja okolja na ekosisteme, dvigniti okoljsko zavest v šolski skupnosti, razvijati okolju prijazno držo in aktivno delovanje. Pri svojem delu smo uporabljali sodobno tehnologijo v obliki prenosnega laboratorija ter spletne možnosti mednarodnega sodelovanja in komuniciranja. Prvo leto smo raziskovali vodni ekosistem, naslednje leto ozračje s pomočjo vremenske postaje na terasi šole in z laboratorijskimi meritvami. Zadnje leto je tema vključevala raziskovanje zemlje, hrane in energije. Dijaki so bili aktivni tvorci vseh faz projekta. Orga-

nizirali smo dva mednarodna naravoslovna tabora MENATA, na katerih smo skupaj z udeleženci iz partnerskih šol v delavnicah raziskovali in predstavili različne teme.

Uspeli smo uresničiti evropske cilje, to je povezati mlade iz različnih evropskih držav, da so sodelovali in se soočili s skupnimi okoljskimi težavami in z različnimi evropskimi kulturami. Pri tem je imela pomembno vlogo mobilnost dijakov in profesorjev.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

V projektu je vsako leto sodelovalo vsaj 30 dijakov v starosti od 16–18 let. Mentorji so jim bili profesorji različnih predmetov, večinoma naravoslovnih (biologija, fizika, kemija, matematika), poleg njih pa še profesorice psihologije, angleščine, nemščine in slovenščine. Vseh aktivno sodelujočih profesorjev je bilo 12. Zelo pomembna pa je bila tudi podpora našega ravnatelja, ki se je srečal tudi z ravnateljki vseh partnerskih šol.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Za vsako projektno leto smo napisali znanstvena poročila o izsledkih naših raziskav; razvijali smo šolsko opremo za terensko delo; pripravili smo gradiva za pouk; projekt smo predstavili na šolskih prireditvah in medijem; dijaki in profesorji so napredovali v znanju angleščine, kritičnem razmišljanju in sodelovanju pri skupinskem delu; postavili smo svoje spletne strani.

PROJEKT:	Mozaik sveta
Trajanje projekta:	1 šolsko leto
NAZIV in NASLOV INSTITUCIJE:	II. gimnazija Maribor, Trg Miloša Zidanška 1, 2000 Maribor
RAVNATELJ/DIREKTOR:	Ivan Lorenčič
NOSILEC/KOORDINATOR projekta:	Darja Kravanja
PARTNER/-ji v projektu:	
PREDSTAVITEV PROJEKTA:	

1. Cilji projekta:

Spodbujati dijake k raziskovanju in razlaganju pojavov v okolju z vidika različnih perspektiv (fizikalne, geografske, biološke, kemijske, sociološke, zgodovinske, etične, estetske, jezikovne ...).

Razvijati celosten pogled na predmet proučevanja in omogočiti povezavo naravoslovnih in družboslovnih znanj v funkcionalno celoto.

Nuditi dijakom priložnost, da pridobijo znanja, razumevanje, vrednote, stališča, zavzetost in sposobnosti, potrebne za varstvo in izboljšanje okolja.

2. Metodologija:

Delo obsega tri faze: priprava načrta dela, izvedba in predstavitev rezultatov.

1. faza: *Načrt dela*

Poteka od novembra do aprila. Dijaki skupaj z učitelji načrtujejo delo, zbirajo podatke ob pomoči zunanjih partnerjev – strokovnjakov za izbrano področje. Proučujejo ustrezno literaturo in izberejo smernice za obravnavo izbrane teme. Pripravijo osnutke in delovne liste. Oblikuje se projektna skupina na ravni šole, sestavljena iz predstavnikov posameznih predmetnih skupin, ki skrbi za usklajevanje idej.

2. faza: *Izvedba dejavnosti*

Na izbrani dan – 22. april, dan Zemlje – se pri vseh predmetih z različnimi metodami in oblikami dela ukvarjamo s skupno temo, ki jo vsako šolsko leto na novo določimo. Doslej smo se ukvarjali z vodo, zrakom in Zemljo. Delo poteka dvakrat po dve šolski uri. Urnik sestavimo tako, da vključuje dva predmeta iz različnih področij (npr. biologija in psihologija). Izjema je terensko delo, kjer se dijaki zaradi oddaljenosti od šole posvetijo le eni temi.

3. faza: *Predstavitev rezultatov*

Za predstavitev svojega dela dijaki oblikujejo plakate, ki jih obesimo na šolskem razstavnem prostoru v avli šole. Na hodniku postavimo ekostojnico, kjer člani ekološke skupine II. gimnazije predstavljajo svoje dosedanje delo, delijo zloženke, ki so jih izdelali posebej za to priložnost, anketirajo, zbirajo misli in izreke o dani temi in podpise podpore prizadevanjem za izboljšanje stanja v okolju ...

Uporabimo didaktični pristop projektne dela in znotraj tega naslednje metode: razprava, problemški pouk, igra vlog, simulacija, sodelovalno učenje.

3. Vsebinska predstavitev:

Gre za triletni projekt, ki obsega naslednja tematska področja: VODA, ZRAK, ZEMLJA.

Pri vseh predmetih, ki jih obsega gimnazijski program, se z različnimi metodami in oblikami dela ukvarjamo s skupno temo in poskušamo doseči čim več ciljev okoljske vzgoje.

Okvirni program dela po posameznih predmetih:

- jezikoslovje (slovenščina, angleščina, francoščina ...): razumevanje besedila in pisanje informativnih sporočil na osnovno temo, besedoslovna analiza, analiza neumetnostnega besedila, ustvarjalno pisanje,
- knjižnična dejavnost: iskanje, vrednotenje informacij, citiranje virov,
- matematika: statistične metode obdelave podatkov,
- naravoslovje (biologija, kemija, fizika, geografija): spoznavanje vplivov onesnaževanja in opravljanje meritev s pomočjo laboratorijskega in terenskega dela,
- zgodovina: raziskovanje zgodovinskih vidikov onesnaževanja,
- sociologija: problematiziranje pojmovanja razvoja in napredka predvsem glede človekovega oz. družbenega vpliva na okolje, analiziranje vzrokov porušenega ravnotežja med naravo in družbo, utemeljevanje zakonitosti, legitimnosti in moralnosti varovanja okolja,

- filozofija: razmišljanje o filozofskih vidikih varovanja okolja,
- psihologija: psihološka ekologija, oblikovanje propagandnega sporočila na izbrano temo, ozaveščanje v zvezi z odnosom do okolja,
- likovna umetnost: oblikovanje plakatov, propagandnih, informativnih sporočil itd.,
- informatika: iskanje informacij po spletu, izdelava spletnih strani, izdelava videofilma.

4. Ciljne skupine, vključene v projekt:

Vsi profesorji in dijaki šole (starost od 15 do 18 let). Dijaki so razvrščeni glede na zanimanja, vsak sodeluje v najmanj dveh delavnicah.

5. Dosežki/rezultati/izdelki:

Ko končamo delo v razredih, se dijaki in učitelji zberejo v avli šole na skupni predstavitvi rezultatov. Oglejajo si plakate in posamezniki predstavijo delo svojega razreda. Dijaki računalniškega krožka izdelajo spletno stran ter videofilm (<http://www.druga.org/>), izdamo pa tudi zbornik, v katerem predstavljamo organizacijo, vsebino, potek dela in rezultate. Zunanji partnerji sodelujejo s prispevki v zborniku in strokovno recenzijo.

Spoštovani bralci !

60 | S tem zbornikom vas bomo z mislimi, uprtimi v prihodnost, popeljali na sprehod skozi preteklost. Zbornik je nastal z željo, da ob nacionalni konferenci »Šola in vrtec, prostor za ustvarjalnost« v novembru 2007, skupaj z vrtci in šolami predstavimo širši strokovni javnosti primere nekaterih projektov, katerih dosežki so se že potrdili v praksi kot ena izmed ključnih metod dela za vzpodbujanje ustvarjalnosti in vpliva le-te na samo institucijo ter okolje.

Vrtec in šola 21. stoletja bosta osrednji instituciji s temeljnim poslanstvom vzpodbujanja in podpiranja ustvarjalnosti ter timskega dela tako pri posamezniku (učitelju, učencu/dijaku, starših, predstavniku lokalne skupnosti ...) in skupinah – timih kot tistih jedrih/sredinah, kjer se prepleta in dopolnjuje ustvarjalnost posameznika ter sočasno vzpodbujajo kooperativnost, kolegialnost in partnerstvo (bodisi v projektnih nalogah, razrednih skupnostih ali timih, šolskih timih, skupinah, ki vključujejo lokalno skupnost, regionalno ali mednarodno), kot tudi na ravni institucije ter posledično okolja in širše družbene skupnosti. Razvojno delo in inovacije so v slovenskem šolstvu že tradicija. V začetku so bile redke pojav v posodabljanju pedagoške prakse, danes pa so njena uveljavljena in pomembna oblika. Vsebine inoviranja in razvoja so pogostejše prihajale od »zgoraj navzdol«, v zadnjem obdobju pa prihaja vedno

več pobud od »spodaj navzgor«, k čemur so prispevale različne spodbude tudi s strani Evropske unije v okviru programov, kot sta bila Socrates in Leonardo da Vinci, sedaj pa program Vseživljenjsko učenje.

Tako dobljena pedagoška spoznanja je vredno na sistemski ravni oplemenititi z ukrepi, ki bi vzgojno-izobraževalne ter strokovne institucije in njihove strokovne delavce vzpodbujali k samostojnemu iskanju in razvijanju novosti ter razširjanju »dobre prakse« v vsakdanje življenje. To je »valorizacija«, predstavljena malo drugače, bolj vsebinsko.

Obstaja vrsta dobrih razlogov, ki podpirajo razvoj valorizacije – sistematičnega razširjanja in uporabe oziroma izkoriščanja rezultatov. Med pomembne lahko uvrstimo: vpliv na oblikovanje politike izobraževanja in usposabljanja, izboljšanje/zagotavljanje večje trajnosti projektnih rezultatov ter krepitev učinka programov in projektov na sistemski ravni. Hkrati pripomoremo k ustvarjanju prihrankov, saj se lažje izognemo ponavljanju projektnih vsebin – »izmišljanju tople vode«.

Zagotovo bo učinek rezultatov projektnega dela boljši ali vsaj opaznejši na makro ravni, je pa praviloma osebna izkušnja tista, ki je pomembna za začetek nekega procesa, še posebej ustvarjalnosti, in to boste tudi našli v zborniku.

mag. Majda Širok
direktorica